

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
w rejonie ulicy Liliowej w POZNANIU

AUTORZY OPRACOWANIA:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

MGR INŻ. ANNA MOCZKO

MGR JOANNA ZOMERSKA - WSPÓŁPRACA (KIEROWNIK ZESPOŁU)

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A. Moczko'.A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. Zomerska'.

POZNAŃ, 14 LUTEGO 2023 R. / 12 LIPCA 2023 R.*

*PROGNOZA ZAKTUALIZOWANA NA ETAP WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

Spis Treści

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Informacje wstępne	3
1.2.	Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4.	Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2.	CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	8
2.1.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	8
2.2.	Rzeźba terenu	8
2.3.	Budowa geologiczna i warunki gruntowe	9
2.4.	Zasoby naturalne	9
2.5.	Gleby	10
2.6.	Warunki wodne	10
2.7.	Szata roślinna i świat zwierzęcy	11
2.8.	Klimat lokalny	13
2.9.	Jakość powietrza atmosferycznego	14
2.10.	Klimat akustyczny	15
2.11.	Jakość wód	17
2.12.	Dziedzictwo kulturowe	19
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	20
4.	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	22
4.1.	Cel opracowania projektu planu	22
4.2.	Ustalenia projektu planu	23
4.3.	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	26
4.4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	26
5.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM	27
6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	31
6.1.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	31
6.2.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	33
6.3.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	33
6.4.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną, zwierzęta	34
6.5.	Oddziaływanie na krajobraz	36
6.6.	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne	38
6.7.	Oddziaływanie na klimat lokalny	39
6.8.	Oddziaływanie na klimat akustyczny	40
6.9.	Oddziaływanie na ludzi	43
6.10.	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne	45
6.11.	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	46
6.12.	Oddziaływanie transgraniczne	48
7.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	48
8.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU	48
9.	STRESZCZENIE I WNIOSKI	49
ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE		
1.	Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania	
2.	Uwarunkowania i powiązania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem mpzp	
3.	Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (LDWN) i porze nocnej (LN) – w roku 2022	
4.	Zasięgi oddziaływania hałasu kolejowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (LDWN) i porze nocnej (LN) – w roku 2022	
5.	Oświadczenie autora prognozy	

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu.

Projekt planu sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XV/213/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 9 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu.

Obszar projektu planu, o powierzchni ok. 2,7 ha, położony jest w północno-zachodniej części miasta Poznania i stanowi fragment osiedla Kiekrz.

Granicę obszaru projektu stanowią: od strony południowo-zachodniej ul. Chojnicka, od strony północno-zachodniej ul. Pawłowska oraz od strony północno-wschodniej niezabudowane działki przylegające do linii kolejowej nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny i jednocześnie do granicy administracyjnej miasta Poznania. Od strony południowo-wschodniej granica biegnie pomiędzy zabudowanymi nieruchomościami.

Na analizowanym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód”, zatwierdzony uchwałą Nr XLIX/636/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 10 lutego 2009 r.

Szczegółowy przebieg granicy projektu mpzp na tle zdjęcia lotniczego przedstawiono na załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkłada się instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem,

stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.361.2019.ET.1 z dnia 02.10.2019 r.,
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-52/3-214/19 z dnia 16.09.2019 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. 1 Geomorfologia*, PTPN, Wyd. Mat.-Przr., Poznań 1961,
- Lewińska J., Zgud K., Baścik J., Wiatrak W., *Klimat obszarów zurbanizowanych*, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1990,
- *Przyroda miasta Poznania*, Urząd Miasta Poznania Wydział Ochrony Środowiska, Poznań 2016,
- *Wody powierzchniowe Poznania Problemy wodne obszarów miejskich*, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, UAM w Poznaniu Zakład Hydrologii i Gospodarki Wodnej, Poznań 1995 r.,
- *Archeologia północno-zachodniej części Poznania*, Jarmila Kaczmarek; *Kiekrz – wieś, parafia i mieszkańcy*, Zofia Kurzawa, w: *Kiekrz Strzeszyn Podolany*, Kronika Miasta Poznania KMP 2013 3, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2013,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:25 000,
- Baza danych glebowych w skali 1:5 000, WODGiK, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, GEOMAT Sp. z o.o., 2004,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,

- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania – *Mapy serii geologiczno-inżynierskich na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, 5 m w skali 1:10 000, Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t. w skali 1:10 000, Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej w skali 1:10 000*, ark. N-33-130-D-a-1, PIG-PIB, Program Geozagrożenia i Geologia Inżynierska, Warszawa 2013-2017 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U.2022.2556 t.j.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 503),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, 2368, z 2022 r. poz. 88, 258, 855),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 840),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z 2022 r. poz. 88),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2519),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1225),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lipca 2021 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1325),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183, Dz.U. z 2020 r. poz. 26),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz.U. 2023 poz. 335),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. *w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze* (Dz.U. 1959 nr 52 poz.315)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, tj.),
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) – akt archiwalny),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,

- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr IX/166/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 6238) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska (Dz. Urz. Woj. Wlkp., poz. 5956),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 kwietnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Samicy PLB300013 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 5120),
- Uchwała Nr LXIX/1253/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 4 lipca 2018 r., poz. 5498),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 kwietnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Samicy PLB300013 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 5120).

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2021 r.,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarek M., Pędzwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013, 2014,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r.,
- *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022,
- Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIB, Warszawa, listopad 2020,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Poznań kwiecień 2022,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, 2020,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.- akt archiwalny,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.,

- Program ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku, Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r.,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu - tabela, GIOŚ, <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>,
- Wyniki badań wskaźników geofizycznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych, 2020, <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>,
- Uchwała Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego,
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ulicy Pawłowickiej w Poznaniu (październik 2014 r.),
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru "Północno-Zachodniego Klina Zieleni" w Poznaniu, część E - Otoczenie Jeziora Kierskiego (lipiec 2012 r.),
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód” (maj 2008).

Inne źródła:

- wizja terenowa (październik 2022 r.)
- <https://www.gios.gov.pl/pl/>
- <http://baza.pgi.gov.pl/>
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- http://geoportal.pgi.gov.pl/atlas_y_gi/atlas_y_poznan
- <http://crfop.gdos.gov.pl>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl>
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- <https://polska.e-mapa.net>
- <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na przedstawienie obecnego sposobu i stanu zagospodarowania obszaru. Pozwoliły również na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, gleby, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, jakości wód i klimatu akustycznego. Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego. Ze względu na ogólny charakter zapisów planu (nie zawierającego konkretnych rozwiązań realizacyjnych poszczególnych inwestycji, a jedynie przypisującego terenom określone

cechy i funkcje) brak tu jest ścisłych informacji o charakterze ilościowym, a prognoza ma charakter jakościowy.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar projektu planu znajduje się w północno-zachodniej części miasta Poznania, w rejonie ulic Chojnickiej, Pawłowickiej i Liliowej w Poznaniu.

Na analizowanym obszarze położona jest niska zabudowa, pochodząca zarówno z czasów, kiedy kształtował się układ urbanistyczny Kiekrza, jak i współczesne zabudowania. Budynki w większości położone są od strony ulic Chojnickiej, Pawłowickiej i po obu stronach ulicy Liliowej. Wzdłuż ul. Liliowej i od strony terenów kolejowych jest to zabudowa mieszkaniowa, a od strony ulic Chojnickiej i Pawłowickiej zarówno mieszkaniowa, jak i mieszkaniowo-usługowa. Wśród zabudowy usługowej przy ul. Chojnickiej znajdują się m.in.: gabinet weterynaryjny, szkoła językowa, apteka, salon fryzjerski, a przy ul. Pawłowickiej np. gabinet lekarski.

Zabudowania otacza w większości zieleń urządzona. W południowo-wschodniej części obszaru zieleń urządzona, należąca do zabudowanych nieruchomości, zajmuje większe powierzchnie działek. W obszarze istnieją też pojedyncze niezabudowane nieruchomości.

Obszar opracowania sąsiaduje:

- od południowego zachodu z ul. Chojnicką, za którą zlokalizowany jest teren kościoła pw. św. Michała Archanioła i Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Poznaniu wraz z cmentarzem parafialnym oraz zadrzewiony fragment terenów POSiR Kiekrz,
- od północnego zachodu z ul. Pawłowicką, za którą ulokowana jest zabudowa usługowa i mieszkaniowa jednorodzinna oraz łąka z oczkiem wodnym i sadem,
- od północnego wschodu z niezabudowanymi działkami, za którymi przebiega granica administracyjna miasta Poznania oraz linia kolejowa nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny.

Ulice Chojnicka i Pawłowicka – istotne dla obsługi komunikacyjnej tego obszaru – znalazły się poza granicami opracowania. W granicach projektu planu znalazła się ulica Liliowa.

Nieruchomości położone w obszarze projektu planu posiadają dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, sieci gazowej oraz sieci elektroenergetycznej.

Obszar obsługiwany jest komunikacją publiczną: autobusową z ul. Chojnickiej i kolejową ze stacji Poznań-Kiekrz.

Całkowita powierzchnia terenów objętych granicami projektu mpzp wynosi ok. 2,7 ha.

Na omawianym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód”¹.

Obszar projektu planu po północno-zachodniej stronie, poprzez ul. Pawłowicką oraz bezpośrednio po północno-wschodniej stronie sąsiaduje z obowiązującym mpzp dla terenów w rejonie ulicy Pawłowickiej w Poznaniu². Od południowego zachodu obszar projektu planu, poprzez ul. Chojnicką, sąsiaduje z obowiązującym mpzp dla obszaru „Północno-Zachodniego Klina Zieleni” w Poznaniu, część E - Otoczenie Jeziora Kierskiego³.

2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego⁴, obszar opracowania znajduje się w mikroregionie Równina Poznańska (315.516), w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51), należącym do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5).

¹ Uchwała Nr XLIX/636/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 10 lutego 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2009 r. Nr 59 poz.800)

² Uchwała Nr IX/58/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 24 marca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r. poz.2454)

³ Uchwała Nr XLVI/698/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 26 lutego 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz.3198)

⁴ Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1994

Pod względem geomorfologicznym, obszar stanowi fragment pagórka morenowego akumulacyjnego, uformowanego przez lodowiec w plejstocenie w fazie poznańskiego zlodowacenia.

Ponieważ rzeźba terenu obszaru opracowania została przekształcona przez człowieka, obecne rzedne terenu odzwierciedlają wysokości terenu powstałe po naniesieniu na rodzime utwory geologiczne gruntów nasypowych.

Najwyższe wysokości notowane są przy granicy projektu planu u zbiegu ulic Chojnickiej z Pawłowską i oscylują w granicach od 84 do 85 m n.p.m., natomiast najniższe rzedne terenu notowane są w pobliżu terenów kolejowych i oscylują w przedziale od 78 do 81 m n.p.m.

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Teren opracowania znajduje się w zasięgu pagórka morenowego akumulacyjnego, uformowanego przez lodowiec (obszar zlodowacenia bałtyckiego). Ta forma geologiczna ukształtowała się w wyniku akumulacji głównie glin zwałowych w okresie fazy poznańskiej. Budują ją czwartorzędowe, plejstocenijskie gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.

W gruncie do głębokości ok 1 m p.p.t. w centralnej części obszaru, w pobliżu ul. Chojnickiej, występują spoiste grunty lodowcowe. Litologicznie grunty te tworzone są głównie przez gliny piaszczyste zwięzłe oraz gliny i piaski gliniaste o barwie brązowej, szarej lub żółtej, lokalnie z dużą ilością otoczków, często o znacznych rozmiarach. Charakteryzują się średnio korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi na potrzeby posadowienia obiektów budowlanych.

W częściach zachodniej i wschodniej obszaru opracowania występują niespoiste grunty lodowcowe i wodnolodowcowe. Wodnolodowcowe grunty niespoiste litologicznie budują głównie średnio zagęszczone i zagęszczone piaski o różnej granulacji, żwiry, sporadycznie pospółki i otoczaki. Grunty te charakteryzują się korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi, i stanowią dobre podłoże do bezpośredniego posadowienia zabudowy.

Na większych głębokościach, do ok. 4 m p.p.t., w centralnej części nadal występują grunty spoiste, we wschodniej części bliskiej ul. Chojnickiej występuje warstwa plejstocenijskich jeziornych gruntów organicznych nierozdzielonych litologicznie, a na pozostałych terenach grunty niespoiste. Warstwa jeziornych osadów zanika i poniżej 4 m, w miarę zwiększania się głębokości, grunty niespoiste ustępują spoistym. Na poziomie ok. 10 m p.p.t. na całym obszarze występuje jednolita warstwa spoistych, plejstocenijskich osadów lodowcowych.

Przepuszczalność gruntów w granicach mpzp jest zróżnicowana, co spowodowane jest obecnością w wielu miejscach gruntów przekształconych antropogenicznie, w tym gruntów nasypowych.

Grunty na całym obszarze opracowania nadają się pod zabudowę. W części zachodniej i centralnej charakteryzują się przeciętnymi warunkami budowlanymi⁵, co oznacza, że możliwe jest posadowienie bezpośrednie obiektów budownictwa lekkiego, przy konieczności szczegółowego rozpoznania geologiczno-inżynierskiego i geotechnicznego. We wschodniej części opracowywanego obszaru grunty charakteryzują się dobrymi warunkami budowlanymi, co przekłada się na możliwość bezpośredniego posadowienia obiektów budowlanych wszelkiego typu bez względu na obciążenia jednostkowe gruntu.

2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin⁶, czy udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)⁷. Nie występują tu również grunty leśne⁸.

⁵ ZGKiM GEOPOZ – System Informacji Przestrzennej na podstawie Atlasu geologiczno-inżynierskiego Poznania, PIG-PIB, Warszawa 2017

⁶ <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7>

⁷ <https://geolog.pgi.gov.pl/>

⁸ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

2.5. Gleby

Pierwotnie na obszarze opracowania występowały gleby brunatne wylugowane, brunatne kwaśne, należące do gruntów ornych klasy IVb, średniej jakości, charakteryzujące się nieuregulowanymi stosunkami wodno-powietrznymi. Gleby te w przeszłości zajmowały w większości uprawy sadownicze, z mniejszymi powierzchniami zajmowanymi przez uprawy ogrodowe. Z biegiem lat zabudowana została większość obszaru opracowania, a gleby w pobliżu zabudowy i szlaków komunikacyjnych zostały w znacznym stopniu przeobrażone. W stanie mniej przeobrażonym zachowały się gleby na niezabudowanych nieruchomościach.

Do terenów w obszarze opracowania, na których biologicznie czynna wierzchnia warstwa gruntu została przeobrażona, należą działki położone bezpośrednio przy ulicach: Chojnickiej, Pawłowickiej i Liliowej. W granicach zurbanizowanych działek, w celu uzyskania odpowiednich właściwości nośnych gruntu, dokonano przemieszczenia mas ziemnych, utwardzenia oraz wzbogacenia podłoża o materiały mineralne, takie jak: piasek, żwir, cement i inne. Działania te doprowadziły do utraty naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleb. Gleby na zainwestowanych terenach nie zachowały swojego naturalnego profilu glebowego, a poza występowaniem zanieczyszczeń fizycznych (żwir, gruz i podobne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych), potencjalnie mogą wykazywać również obecność zanieczyszczeń chemicznych.

Obecność na znacznym obszarze opracowania gruntów antropogenicznych w postaci nasypów, o miąższości do 1 m p.p.t., potwierdzają mapy zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”⁹.

Zgodnie z „Atlasem geochemicznym Poznania i okolic”¹⁰, gleby w obrębie projektu mpzp charakteryzują się odczynem lekko kwaśnym (pH 6,0–6,7).

2.6. Warunki wodne

Obszar opracowania w całości położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w granicy zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Samica Kierska (RW6000151871299). Odwodnienie terenu następuje na południe – w kierunku jeziora Kierskiego.

W granicach analizowanego obszaru nie stwierdzono występowania śródlądowych wód powierzchniowych.

Wody podziemne obszaru opracowania występują w kilku poziomach. Znaczenie użytkowe mają zwłaszcza wody czwartorzędowe, nie należące jednak do żadnego z głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

W utworach czwartorzędowych pierwszym, mało zasobnym, poziomem jest poziom wód gruntowych. Wody gruntowe swym charakterem i głębokością występowania, odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną. W północnej części obszaru opracowania wody poziomu gruntowego zalegają na głębokości od 2 do 5 m p.p.t. natomiast w części południowej zalegają na głębokości od 10 do 15 m p.p.t.¹¹. Pionowe wahania zwierciadła uzależnione są od stanów wody w jeziorach (jezioro Kierskie, jezioro Kierskie Małe) i przepływającej przez nie rzeki Samicy Kierskiej.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na Mapie hydrogeologicznej¹², cały analizowany obszar znajduje się w zasięgu jednostki 1cTr/I – trzeciorzędowego piętra wodonośnego, w obrębie której głównym poziomem wodonośnym jest miocenijski poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków (drobnoziarnistych i mułkowatych) o średniej miąższości przekraczającej 40 m. Nadkład tego poziomu tworzą utwory słabo i bardzo słabo przepuszczalne (gliny morenowe, iły poznańskie

⁹ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania - Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, arkusz N-33-130-D-a-1 (aktualizacja 2013-2017)

¹⁰ Lis J., Pasieczna A., PIG Warszawa 2005

¹¹ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania - Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, arkusz N-33-130-D-a-1 (aktualizacja 2013-2017)

¹² Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny, (wersja cyfrowa)

o zmiennej miąższości), w związku z czym stopień zagrożenia zanieczyszczenia głównego poziomu wodonośnego jest bardzo niski. Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m. Zasilanie poziomu mioceńskiego zachodzi na skutek przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych, jak również (lokalnie) poprzez przypiły w oknach hydrogeologicznych.

W obszarze opracowania brak jest studni czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Zasoby użytkowych wód podziemnych w zasięgu opracowania są niewielkie.

Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar objęty sporządzanym projektem planu składa się w przeważającej części z zabudowanych nieruchomości z towarzyszącą im ozdobną zielenią urządzonej w przydomowych ogrodach oraz z kilku nieruchomości, dotychczas nie zainwestowanymi lub z nieużytkowanymi budynkami, na których rozwija się roślinność spontaniczna.

Na zabudowanych nieruchomościach, przed frontami najstarszych budynków od strony ul. Chojnickiej, zostały urządzone tradycyjne przedogródki, obsadzone najczęściej kilkoma ozdobnymi drzewami, krzewami i bylinami tworzącymi rabaty. Przedogródki przed bardziej współczesnymi budynkami przy ul. Chojnickiej i przy pozostałych ulicach zwykle od frontu posiadają trawniki z zimozielonymi krzewami i drzewami.

Za budynkami urządzone zostały duże powierzchnie trawiaste, często obsadzone drzewami i krzewami. Wzdłuż granic nieruchomości zaprowadzone są żywopłoty jednogatunkowe lub mieszane, założone głównie z iglastych drzew i krzewów, takich jak np.: sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), świerk pospolity (*Picea abies*), świerk srebrzysty (*Picea pungens f. glauca*), świerk serbski (*Picea omorika*), modrzew (*Larix sp.*), cis pospolity (*Taxus baccata*), różne odmiany żywotników (*Thuja sp.*) i jałowców (*Juniperus sp.*) oraz miejscami przy ogrodzeniach sadzony jest bluszcz pospolity (*Hedera helix*) i winobluszcz (*Parthenocissus sp.*). W większości przydomowych ogrodów dominują typowe dla terenów miejskich ozdobne gatunki drzew oraz krzewów, zarówno liściastych, jak i iglastych.

Spośród drzew w obszarze opracowania wyróżniają się swoimi rozmiarami dwa okazałe jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*), rosnące na nieruchomości przy ul. Chojnickiej nr 42 (przy granicy z nr 40). Te wiekowe drzewa posiadają charakterystyczny dla swojego gatunku pokrój z rozłożystą koroną, mają duże rozmiary, prawidłową statykę i są w dobrej kondycji zdrowotnej. Egzemplarzom tym należy zapewnić stabilne warunki hydrogeologiczne sprzyjające dalszemu wzrostu.

W ogrodach, na trawiastych powierzchniach poza ozdobnymi gatunkami drzew, zachowano pojedyncze stare drzewa owocowe lub też dosadzono młode egzemplarze takich drzew. Najliczniejsze wśród nich są takie gatunki, jak: jabłoń (*Malus sp.*), wiśnia pospolita (*Prunus cerasus*) i orzech włoski (*Juglans regia*).

Na niezabudowanych lub nieużytkowanych działkach spontanicznie zarośniętych trawami i roślinami ruderalnymi, wśród pojawiających się drzew i krzewów dominują gatunki rozsiewane przez wiatr, w tym: klony pospolite (*Acer platanoides*) i jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*). Samosiejki tych drzew pochodzą często od okazów rosnących na pobliskich nieruchomościach, czy też przy ul. Chojnickiej.

Na sąsiadującym z obszarem opracowania poboczu ul. Chojnickiej, na jej północnym odcinku rosną 4 okazałe lipy (*Tilia sp.*), a na odcinku południowym 3 okazałe jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*). Drzewa te swoimi systemami korzeniowymi sięgają gruntów objętych granicami opracowania, dlatego też w projekcie planu należałoby uwzględnić potrzebę utrzymania dotychczasowych warunków gruntowo-wodnych w otoczeniu drzew, zapewniając im w ten sposób ochronę.

Należy też wspomnieć, że z obszarem opracowania, poprzez ul. Chojnicką, sąsiadują zadrzewione tereny północno-zachodniego klina zieleni miasta Poznania.

Od strony północno-wschodniej z obszarem opracowania sąsiaduje wąski pas zadrzewień i zakrzewień, ostanających analizowane tereny od linii kolejowej. W składzie drzewostanu występują drzewa takich gatunków, jak: topole (*Populus sp.*), lipy (*Tilia sp.*), robinie akacjowe (*Robinia pseudoaccacia*), brzozy brodawkowate (*Betula pendula*), jesiony (*Fraxinus sp.*), czeremchy zwyczajne (*Padus avium*), krzewy takich gatunków, jak: śnieguliczka biała (*Symphoricarpos albus*), tawuła (*Spiraea sp.*), ałyczka (*Prunus cerasifera*), głóg (*Crataegus sp.*), jaśminowiec (*Philadelphus sp.*), winobluszcz (*Parthenocissus sp.*), szakłak pospolity (*Rhamnus cathartica*), bez czarny (*Sambucus nigra*), dzika róża (*Rosa canina*) oraz pnączy takich, jak: bluszcz pospolity (*Hedera helix*), lilak pospolity (*Syringa vulgaris*) i chmiel (*Humulus lupulus*).

Reasumując, można stwierdzić, że obszar opracowania cechuje się wysokim stopniem przeobrażenia naturalnych ekosystemów, a występujące w jego zasięgu kompleksy biocenotyczne to zbiorowiska roślinne pochodzenia antropogenicznego. Roślinność obszaru określa się jako typową dla terenów zurbanizowanych. Nie stwierdzono na nim występowania gatunków rzadkich ani zagrożonych wyginięciem oraz wymagających ochrony zgodnie z rozporządzenie Ministra Środowiska¹³ z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin¹³. Wśród drzew rosnących w granicach opracowywanego planu nie ma drzew pomnikowych oraz drzew o wartości kwalifikującej je do objęcia ochroną jako drzewa pomnikowe, jednak występują pojedyncze drzewa o wysokiej wartości dendrologicznej.

Świat zwierzęcy jest typowy dla nizinnych obszarów kraju, jednak ze względu na specyfikę terenu i przeobrażenia środowiska jest niezbyt bogaty. Postępująca urbanizacja spowodowała, że w obrębie terenów zabudowanych egzystują głównie gatunki synantropijne, najlepiej przystosowane do miejscowych warunków życia. Zdecydowanie atrakcyjniejsze warunki bytowania i żerowania stwarzają pobliskie zadrzewione tereny klina zieleni, w tym obrzeża jeziora Kierskiego i doliny Samicy Kierskiej.

Obszar opracowania, z uwag na istniejący układ komunikacyjny (drogowy i kolejowy), zabudowę oraz wykonane ogrodzenia jest miejscem trudnodostępnym dla większych zwierząt lądowych, przemieszczających się w pobliżu granic planu z naturalnych miejsc ich bytowania, czyli np. z północno-zachodniego klina zieleni miasta Poznania. Wyżej wymienione zagospodarowanie terenu, a także obecność zwierząt przydomowych, stwarzają dodatkowe utrudnienia dla swobodnego przemieszczania się i bytowania dzikich zwierząt. Powyższe uwarunkowania powodują, że różnorodność gatunkowa przedstawicieli rodzimej fauny jest na omawianym terenie stosunkowo ograniczona.

Na powierzchniach gruntu porośniętych roślinnością trawiastą można napotkać mało wymagające gatunki zwierząt, głównie bezkręgowców. Wśród nich wymienić można między innymi: pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*), biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*) oraz niektórych przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), m.in. trzmiele (*Bombus*). Na roślinności zielnej oraz drzewach i krzewach można obserwować różnorodnych przedstawicieli chrząszczy. Do najczęściej spotykanych należą przedstawiciele stonkowatych (*Chrysomelidae*) oraz ryjkowców (*Curculionidae*). Większe skupiska krzewów ozdobnych oraz skupiska drzew owocowych, zwykle zacienione i wilgotne, są licznie zasiedlane przez ślimaki lądowe, takich gatunków jak: ślimak zaroślowy (*Arianta arbustorum*), ślimak gajowy (*Cepaea nemoralis*), ślimak ogrodowy (*Cepaea hortensis*) oraz winniczek (*Helix pomatia*) – gatunek objęty częściową ochroną.

Z „Atlasu rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania”¹⁴ wynika, że teren przygotowywanego planu jest w średnim zasięgu migracji płazów z terenu zbiorników wodnych położonych w gm. Rokietnica, na północ od do linii kolejowej nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny. Otoczenie obszaru opracowania złożone z elementów układu komunikacyjnego –

¹³ Dz. U. z 2014 r. poz. 1409

¹⁴ Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarek M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013, 2014,

kolejowego i samochodowego – w dużym stopniu eliminuje możliwość pojawienia się w obszarze opracowania płazów związanych z ww. zbiornikami – tj. gatunków objętych ochroną ścisłą, jak: grzebiuszka ziemna (*Pelobates fuscus*) i żaba moczarowa (*Rana arvalis*) oraz gatunków objętych ochroną częściową, jak: kumak nizinny (*Bombina bombina*) i żaby z kompleksu żab zielonych (*Rana esculanta complex*).

Na analizowanym obszarze obserwowane były natomiast ptaki, takie jak: wróble (*Passer domesticus*), mazurki (*Passer montanus*), kawki (*Corvus monedula*), szpaki (*Strunus vulgaris*) i kosy (*Turdus merula*). W granicach analizowanego terenu – głównie w koronach wielu starych drzew owocowych, rosnących pośród zabudowy i w ogrodach – można spotkać takie gatunki jak: rudzik (*Erithacus rubecula*), sójka (*Garrulus glandarius*) i sikorka bogatka (*Parus major*). Wymienione gatunki ptaków objęte są ścisłą ochroną gatunkową.

Warunki terenowe panujące na obszarze opracowania bardziej sprzyjają pojawianiu się gatunków ssaków o niewielkich rozmiarach, reprezentowanych głównie przez gatunki zaliczane do rzędu gryzoni (*Rodentia*) oraz ssaków owadożernych (*Insectivora*). W pobliżu zabudowań mogą pojawiać się zwierzęta, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*) i ryjówki (*Sorex sp.*).

Na terenach porośniętych roślinnością spontaniczną pojawić się mogą jeże (*Erinaceus europeus*) i krety europejskie (*Talpa europaea*). Te ostatnie szczególnie upodobały sobie części nieruchomości w pobliżu ul. Liliowej. W trakcie inwentaryzacji stwierdzono również obecność wiewiórki pospolitej (*Sciurus vulgaris*). Poza kretem i myszą domową pozostałe gatunki objęte są częściową ochroną gatunkową.

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Przeważającymi wiatrami w Poznaniu są wiatry z kierunku zachodniego, jednak ze względu na występowanie dość dużego akwenu wodnego i leśnego w części północno-zachodniej miasta dominującym kierunkiem wiatru w tej części w 2018 roku był kierunek wschodni. Najrzadziej wiało z kierunków północnego i południowego. W 2018 r. dominowały wiatry, których średnia roczna prędkość wahała się od 3,1 do 5,1 m/s. Według rozkładu średnich miesięcznych prędkości wiatru w mieście, w 2018 r. najwyższe prędkości występowały w styczniu – 5,0 m/s, zaś najniższe w okresie letnim (sierpień – 3,1 m/s). Cisze i wiatry do 1,5 m/s występowały przez około 6,4% czasu w roku w całej strefie.

W strefie aglomeracja poznańska przeważają wpływy mas powietrza polarnomorskiego, napływającego z Oceanu Atlantyckiego. Znacznie mniejsze znaczenie mają masy powietrza polarno-kontynentalnego oraz zwrotnikowego. W 2018 r. najniższą średnią miesięczną temperaturę zanotowano w lutym (-3,2°C), a najwyższą w sierpniu (20,7°C). Średnia roczna temperatura w całej strefie wynosiła 9,7°C, natomiast średnia roczna amplituda – 23,9°C.

Roczna suma opadów w rejonie Poznania wynosi około 500 mm. Najwyższe w ciągu 2018 roku były opady letnie (lipiec 88,1 mm). Najniższe opady wystąpiły w lutym (7,5 mm). Średnia miesięczna opadu w 2018 r. wyniosła 39,7 mm.

Poziom średniej miesięcznej wilgotności względnej powietrza na obszarze strefy aglomeracja poznańska w 2018 roku wyniósł 74%. Najbardziej wilgotnymi miesiącami były miesiące zimowe (styczeń, listopad i grudzień, odpowiednio 86, 84 i 90%), najmniejszą wilgotność zanotowano w sierpniu 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

2.9. Jakość powietrza atmosferycznego

W obszarze projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną ogrzewaną przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiącą powierzchniowe źródło emisji oraz ciągi komunikacyjne, stanowiące liniowe źródła zanieczyszczeń.

Indywidualne instalacje grzewcze budynków, w zależności od rodzaju stosowanego paliwa (paliwa stałe, gazowe, płynne), generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO_2), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO_2) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM_{10} i pył $\text{PM}_{2,5}$).

Liniowe źródło zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego stanowi natomiast układ komunikacyjny, w tym sąsiadujące bezpośrednio z obszarem opracowania ulice: Pawłowska i Chojnicka. Ruch samochodowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach poruszających się pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, SO_2 , NO_2 , CO oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Poziom emisji zanieczyszczeń zależy w głównej mierze od czynników takich jak natężenie ruchu kołowego, jak i jego specyfiki.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez GIOŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska¹⁵.

Sporządzona za 2021 r. ocena jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), benzenu (C_6H_6), tlenku węgla (CO), ozonu (O_3), pyłu zawieszonego PM_{10} i zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM_{10} : ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(α)pirenu (BaP), oraz pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$. Jej wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska za rok 2021 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO_2	NO_2	C_6H_6	CO	O_3	PM_{10}	Pb (PM_{10})	As (PM_{10})	Cd (PM_{10})	Ni (PM_{10})	BaP (PM_{10})	$\text{PM}_{2,5}$
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2022 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM_{10} , ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, arsenu, kadmu, niklu strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A. W przypadku pyłu $\text{PM}_{2,5}$ strefę aglomeracja poznańska zaliczono również do klasy A. W roku 2021 stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C.

Obszar analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu obszarów przekroczeń na terenie strefy aglomeracja poznańska wyznaczonych w 2021 r. dla B(a)P.

Ze względu na występowanie w aglomeracji poznańskiej przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM_{10} oraz benzo(α)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

¹⁵ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2021, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2022 r.

W latach ubiegłych, zgodnie z wymogami ustawowymi, opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, w tym:

- Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań z dnia 31 grudnia 2007 r.¹⁶,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.¹⁷,
- Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.¹⁸,
- Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 26 października 2015 r.¹⁹,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 24 czerwca 2019 r.²⁰.

Obecnie dla strefy aglomeracja poznańska obowiązuje „Program Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzony uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.²¹, opracowany z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych (kod Programu PL3001PM10dBaPa_2018).

Podobnie jak w przypadku poprzednich dokumentów, Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P, w zakresie m.in.:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów,
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu w obszarach wewnątrz dzielnicowych, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności na obszarze śródmieścia,
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego,
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

2.10. Klimat akustyczny

Analizowany obszar projektu planu w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu obejmuje tereny otoczone ulicami Chojnicką i Pawłowską (leżącymi poza granicą opracowania) oraz niezabudowanymi działkami przylegającymi do linii kolejowej nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny.

¹⁶ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r., akt archiwalny

¹⁷ Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

¹⁸ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

¹⁹ Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241, akt archiwalny)

²⁰ Uchwała Nr IX/166/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238, akt archiwalny)

²¹ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

Wzdłuż ul. Liliowej i od strony terenów kolejowych ulokowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a od strony ulic Chojnickiej i Pawłowickiej zarówno mieszkaniowa jednorodzinna, jak i mieszkaniowo-usługowa. Wśród zabudowy usługowej przy ul. Chojnickiej znajdują się m.in.: gabinet weterynaryjny, szkoła językowa, apteka, salon fryzjerski a przy ul. Pawłowickiej znajdują się gabinety lekarskie.

Należy podkreślić, że na omawianym obszarze obowiązuje mpzp dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód”, w którym analizowany w prognozie obszar w zdecydowanej większości (oprócz terenu drogi wewnętrznej 5KDWxs – ul. Liliowej) przeznaczony został wyłącznie pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (teren 10MN). W związku z powyższym, w obowiązującym planie miejscowym dla terenu 10MN ustalono nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszczalne maksymalne długookresowe średnie poziomy hałasu komunikacyjnego (samochodowego i kolejowego) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z przepisami odrębnymi²² obecnie wynoszą $L_{DWN} = 64$ dB i $L_N = 59$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dzieńno-wieczorno-nocnej L_{DWN}) oraz przedziale czasu odniesienia równym wszystkim porom nocy (w porze nocnej L_N).

Na obszarze projektu planu w kilku budynkach (przy ul. Liliowej nr 50, 54 i 56 i ul. Pawłowickiej 14) prowadzona jest wspomniana wcześniej działalność usługowa. W trakcie inwentaryzacji terenu nie odnotowano hałasu związanego z usługami działającymi w tych budynkach. W przypadku uciążliwego akustycznie oddziaływania hałasu związanego z usługami i działalnością jw., emitowanego np. przez tzw. pozostałe obiekty i działalność będącą źródłem hałasu – na podstawie rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku²³ – maksymalne dopuszczalne długookresowe średnie poziomy tego rodzaju hałasu wynoszą odpowiednio: dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – $L_{DWN} = 50$ dB i $L_N = 40$ dB, a dla terenów mieszkaniowo-usługowych – $L_{DWN} = 55$ dB i $L_N = 45$ dB.

W celu oceny aktualnych warunków akustycznych w środowisku panujących na obszarze projektu planu analizowano zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego oraz hałasu kolejowego, wyrażone za pomocą wskaźników L_{DWN} i L_N , odpowiednio dla pory dzieńno-wieczorno-nocnej oraz pory nocnej, zdefiniowane dla obserwatora zlokalizowanego na wysokości referencyjnej ok. 4 m powyżej poziomu terenu – na podstawie dokumentacji najnowszej *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*²⁴.

Zasięgi oddziaływania hałasu komunikacyjnego zilustrowano w niniejszej prognozie:

- na załączniku nr 3 – dla hałasu samochodowego od ulicy Chojnickiej,
- na załączniku nr 4 – dla hałasu kolejowego od linii kolejowej nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny.

Ruch samochodowy na ul. Pawłowickiej i ul. Liliowej nie został zilustrowany w najnowszej *Strategicznej Mapie Hałasu miasta Poznania 2022*²⁵. Ulica Liliowa stanowi drogę bez przejazdu, obsługującą wyłącznie istniejącą przy niej zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Po tej ulicy odbywa się niewielki ruch pojazdów, a generowany przez te pojazdy hałas z pewnością nie przekracza obecnie dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku. Ulica Pawłowicka stanowi drogę prowadzącą do przejazdu kolejowego i dalej do terenów w gm. Rokietnica. Oczekuje się, że ruch samochodowy odbywający się tą ulicą, z uwagi na stosunkowo niewielkie natężenie, nie przekracza obecnie dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku dla położonych wzdłuż tej ulicy terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i dla terenów mieszkaniowo-usługowych.

²² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

²³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

²⁴ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022

²⁵ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022

Hałas samochodowy pochodzący od ulicy Chojnickiej (ulicy, która nie jest objęta granicami projektu planu) oddziałuje bezpośrednio na położone przy niej tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W porze dziennie-wieczorno-nocnej poziomy hałas samochodowy od ul. Chojnickiej – na granicy z terenem zabudowy – kształtują się na ogół na poziomie ok. $L_{DWN} = 68$ dB (na wysokości budynków nr 56, 50a, 50, 44, 42 i 36) do ok. $L_{DWN} = 70-71$ dB (na wysokości budynków nr 54, 52a i 52, najbardziej zbliżonych do jezdni).

Zatem wzdłuż ul. Chojnickiej w stanie istniejącym poziomy hałas samochodowy przekraczają wartości dopuszczalne w środowisku dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (tj. $L_{DWN} = 64$ dB).

W porze nocnej poziomy hałas samochodowy od ul. Chojnickiej – na granicy z terenem zabudowy – kształtują się na ogół na poziomie od ok. $L_N = 59$ dB (na wysokości budynków nr 56, 50a, 50, 44, 42 i 36) do ok. $L_N = 62$ dB (na wysokości budynków nr 54, 52a/52), co oznacza, że nieznacznie przekraczają wartości dopuszczalne w środowisku dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (tj. $L_N = 59$ dB).

Porównując wyniki badań akustycznych z poprzedniej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁶ z obecnymi, przedstawionymi w najnowszej *Strategicznej Mapie Hałasu miasta Poznania 2022*²⁷, dla omówionej wyżej ulicy zaobserwowano wzrost poziomu hałasu samochodowego w porze dziennie-wieczorno-nocnej – o ok. $\Delta L_{DWN} = 5-7$ dB oraz w porze nocnej – o ok. $\Delta L_N = 5$ dB. Jedną z przyczyn jest rozwój urbanistyczny Kiekrza, generujący zwiększony ruch samochodowy po ulicach.

Biorąc pod uwagę dalsze perspektywy rozwoju Kiekrza, jak i ograniczenia konserwatorskie, zasadne byłoby zaproponowanie w projekcie planu od strony ul. Chojnickiej lokalizację terenów o funkcjach, dla których ustalono niższe standardy akustyczne.

Hałas kolejowy, generowany przez linię kolejową nr 351 (E59) relacji Poznań Główny – Szczecin (nie objętą granicami projektu planu, położoną w gm. Rokietnica), oddziałuje na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położone przy ul. Liliowej i na niewielkim odcinku ul. Pawłowickiej.

W porze dziennie-wieczorno-nocnej hałas kolejowy – na granicy terenu obecnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – kształtuje się na poziomach 56-63 dB, czyli poniżej wartości dopuszczalnej w środowisku dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ($L_{DWN} = 64$ dB), natomiast w porze nocnej na poziomach od ok. 52 do 54 dB (tj. poniżej $L_N = 59$ dB). Hałas kolejowy od ww. linii kolejowej nie oddziałuje zatem ponadnormatywnie na tereny obecnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowane w obszarze projektu planu.

Na obszar opracowania nie oddziałuje hałas tramwajowy, przemysłowy oraz lotniczy (z lotniska cywilnego Poznań-Ławica oraz lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny).

Podsumowując należy stwierdzić, że w stanie istniejącym – na podstawie najnowszej dokumentacji *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*²⁸ – na obszarze projektu planu występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku ustalone dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, związane z oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego – samochodowego z ul. Chojnickiej.

2.11. Jakość wód

Wody powierzchniowe

Analizę jakości wód powierzchniowych przedstawiono na podstawie oceny jakości wód powierzchniowych jednolitych części wód (JCWP), przeprowadzonej w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obszar projektu mpzp położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych JCWP Samica Kierska (kod RW6000151871299)²⁹.

²⁶ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

²⁷ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022

²⁸ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022

²⁹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW6000151871299>

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, JCWP Samica Kierska (kod RW6000151871299) stanowi silnie zmienioną część wód (SZCW) obejmującą głównie tereny użytkowane rolniczo (75% zlewni). Uzasadnieniem wyznaczenia SZCW jest brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych i brak alternatyw dla pełnionych funkcji. JCWP Samica Kierska jest zlewnią o złym stanie, zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Dla tej JCWP punkt pomiarowo-kontrolny zlokalizowany jest w Niemieczkowie. Zgodnie z wynikami badań zebranych w ww. punkcie³⁰, JCWP Samica Kierska została następująco zakwalifikowana:

- w klasie elementów biologicznych – 3 (2020 r.),
- w klasie elementów fizykochemicznych – >2 (2020 r.),
- klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – 3, umiarkowany stan ekologiczny (2020 r.),
- klasyfikacja stanu chemicznego – poniżej dobrego (2021 r.),
- ocena stanu jcwp – zły stan wód (2021 r.).

Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód³¹.

Zlewnia była monitorowana w latach 2016-2021 (ostatnie wyniki z tych lat przedstawiono powyżej) w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Niemieczkowie (PL02S0501_0873). Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)³² stwierdza, że JCWP RW posiadała umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego. Cel środowiskowy nie został osiągnięty – tj. stwierdzono brak postępu w poprawie stanu/potencjału ekologicznego a stan chemiczny uległ pogorszeniu do stanu złego. Ocena ryzyka pozwoliła stwierdzić, że zlewnia jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. Przyczynami takiej oceny są:

- presje troficzne – odpływ miejski (wody opadowe);
- presje zasilające – eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym);
- presje chemiczne rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski a także rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk
- presje hydromorfologiczne – tj. łączące ww. trzy presje oraz: prostowanie koryta - rzeki główne, - rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, - rzeki pozostałe, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne) - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki pozostałe.

W związku z ww. oceną ryzyka³³ i ww. presjami dla JCWP Samica Kierska zostało ustanowione odstępstwo czasowe z terminem osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 r. (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 4 RDW)³⁴. oraz ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy – tj. odstępstwo polegające

³⁰ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu - tabela, GIOŚ, <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>

³¹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW6000151871299>

³² Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021, poz. 1475)

³³ W przypadku JCWP dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r. możliwe jest wskazanie do odroczenia w czasie terminu osiągnięcia celów środowiskowych, tj. do odstępstwa czasowego w trybie art. 4 ust. 4 RDW.

³⁴ odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fosforany, azot ogólny, azot azotanowy, przewodność elektryczna właściwa w 20°C; IO, MMI; bromowane difenyletery(b), rtęć(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

na złagodzeniu celów środowiskowych (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW)³⁵. JCWP jest i będzie monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027).

Wody podziemne

W celu przeanalizowania jakości wód podziemnych posłużyto się wynikami oceny jakości wód podziemnych prowadzonej dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Zgodnie z podziałem na 172 JCWPd, obszar całego Poznania zlokalizowany jest w zasięgu granic JCWPd nr 60.

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu.

W 2016 r. stan chemiczny wód JCWPd nr 60 został oceniony jako słaby, natomiast stan ilościowy jako dobry³⁶, natomiast w 2019 r. zarówno stan ilościowy, jak i stan chemiczny oceniono jako dobry³⁷.

W 2020 roku Państwowy Instytut Badawczy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. Na podstawie analizy wyników badań wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych³⁸. Zgodnie z tymi badaniami przeprowadzonych w 28 punktach pomiarowych, w 2020 r. JCWPd nr 60 zaklasyfikowano końcową jakość wód w 10 punktach do klasy II - dobrej jakości wód (*Czachurki 1, Borówiec 5, Biskupice 1258, Czerlejko 2549, Wojnowice 2558, Kamionki 2563, Gruszczyn 2564, Głębocek 2566, Nieczajna 2572, Trzebiśławki 2592*), w 16 punktach do klasy III - zadowalającej jakości wód (*Czachurki 2 i 3, Sepno 496, Borówiec 1224, Kalwy 1278, Buk 1279, Gaj Wielki 1281, Dakowy Suche 1282, Orkowo 1959, Pobiedziska 2547, Duszniki 2555, Sarbia 2556, Góra 2557, Dąbrowa 2608, Mosina 2615 i Kalwy 912780*) oraz w 2 punktach do klasy IV - niezadowalającej jakości wód (*Borówiec 4 i Pecna 1495*)³⁹.

Analizując jakość wód podziemnych podkreślić należy znaczenie wpływu charakterystyki utworów izolujących poziomy wodonośne, szczególnie w odniesieniu do kształtowania jakości wód głównych poziomów użytkowych. W przypadku terenów, w obrębie których głównym poziomem użytkowym jest mioceński poziom zbiornika wielkopolskiego, stopień zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych określany jest jako niski – czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń przekracza 100 lat⁴⁰ (nadkład stanowią słabo przepuszczalne gliny oraz kompleks iłłów poznańskich).

2.12. Dziedzictwo kulturowe

Obszar projektu planu w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu mieści się w granicach obszaru dawnej wsi Kiekrz, o której pierwsze pisane wzmianki pojawiają się w 1386 r. – pod nazwą Kierz. Wieś na przestrzeni lat zmieniała właścicieli. Od XV wieku wieś lub jej część należała do rodu Kierskich. W 1524 roku⁴¹ znajdował się tu dwór i folwark i od tego roku notowana jest obecna nazwa Kiekrza. Istotnymi pozostałościami dawnego układu wsi w granicach opracowania jest zachowany układ ulic z nielicznymi, dawnymi zabudowaniami wsi. Przy ulicy Chojnickiej nr 42 i 54 zlokalizowane są domy ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. Domy te zostały wskazane przez Miejskiego Konserwatora Zabytków do objęcia

³⁵ odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i), perylen(w), związki tributylocyny(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

³⁶ <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

³⁷ wg „Raportu z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczu – stan na rok 2019”, PIG, PIB, Warszawa, listopad 2020

³⁸ Klasyfikacja ustalona zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

³⁹ <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>

⁴⁰ Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000

⁴¹ „Kiekrz – wieś, parafia i mieszkańcy” Zofia Kurzawa, Kiekrz Strzeszyn Podolany, Kronika Miasta Poznania KMP 2013 3, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2013.

ochroną w planie poprzez zachowanie brył budynków, ceglanych elewacji oraz artykulacji elewacji, w tym poziomych gzymsów.

Na obszarze projektu mpzp zlokalizowane jest jedno znane stanowisko archeologiczne (stanowisko 33), będące cmentarzyskiem kultury łużyckiej, oznaczone jako: AZP 51-26/56 – Poznań-Jeżyce. Zgodnie z informacjami zawartymi w Kronice Miasta Poznania⁴², należy ono do stanowisk o niewielkiej wartości poznawczej, na których znaleziono nieliczny materiał późnośredniowieczny lub nowożytny, z niewielkim dodatkiem pojedynczych ułamków naczyń datowanych ogólnie na pradzieje lub o nieokreślonej przynależności kulturowej.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym projektem mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu nie występują tereny i obiekty objęte ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego.

Obszarem podlegającym ochronie prawnej, położonym najbliżej granic obszaru projektu mpzp, jest obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Samicy PLB300013^{43,44}, obejmujący górny i środkowy bieg rzeki Samicy. Obszar ten zlokalizowany jest w odległości ok. 170 m od wschodniej granicy obszaru projektu planu. Obejmuje występujące w sąsiedztwie rzeki wilgotne łąki, trzcinowiska oraz naturalne i sztuczne oczka wodne, a także rozległe pola uprawne. Obszar stanowi ostoję 19 gatunków ptaków lęgowych, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej i stanowi jedną z dziesięciu najważniejszych w Polsce ostoje bączka (*Ixobrychus minutus*) – gatunku wymagającego ochrony czynnej oraz dwóch gatunków migrujących gęsi: zbożowej (*Anser fabalis*) i białoczelnej (*Anser albifrons*). Wśród ptaków pięć gatunków zostało też wymienionych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt.

Dla ww. obszaru ustalono plan zadań ochronnych⁴⁵. Celami działań ochronnych jest uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, a w przypadku gatunków migrujących gęsi również poprawa niezadowolającego stanu ochrony poprzez ograniczenie płoszenia ptaków.

Wśród działań dotyczących ochrony czynnej przedmiotów ochrony oraz ich siedlisk ustalono ograniczenie płoszenia ptaków w okresie od października do końca kwietnia, w szczególności w porze zmierzchovej i nocnej, tj. na 2 godziny przed zachodem i 2 godziny po wschodzie słońca. Dla obszaru ustalono też działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych polegające na ocenie stanu ochrony gatunków zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.) oraz realizacji w cyklu trzyletnim począwszy od 2 roku obowiązywania planu zadań ochronnych. Wśród działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony wymieniono m.in. działania polegające na: rozpoznaniu siedlisk wykorzystywanych przez bączka, ocenę jakości i znaczenia żerowisk oraz miejsc odpoczynku dla zachowania właściwego stanu ochrony migrujących populacji gęsi zbożowej i białoczelnej w promieniu co najmniej 5 km od noclegowiska).

W planie zadań ochronnych stwierdzono brak istniejących zagrożeń dla bączka. Natomiast dla gęsi zbożowej i gęsi białoczelnej zagrożeniem jest płoszenie tych ptaków w obrębie noclegowiska na

⁴² „Archeologia północno-zachodniej części Poznania” Jarmila Kaczmarek, w: Kiekrz Strzeszyn Podolany, Kronika Miasta Poznania KMP 2013 3, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2013....

⁴³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000* (Dz. U. 2007 r. nr 179, poz.1275)

⁴⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. *w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. 2011 r. Nr 25 poz. 133), dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. *w sprawie ochrony dzikich ptaków*

⁴⁵ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 kwietnia 2019 r. *w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Samicy PLB300013* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 5120)

stawach hodowlanych w okresie jesiennej i wiosennej migracji w wyniku prowadzonych polowań oraz ruchu pojazdów terenowych, w szczególności quadów.

W planie zadań ochronnych wymieniono szereg potencjalnych zagrożeń dla ptaków będących przedmiotem ochrony wynikających z warunków siedliskowych tj. obecności naturalnych czy też sztucznych wód powierzchniowych i terenów podmokłych.

Należy tutaj zauważyć i podkreślić, że na obszarze objętym projektem planu nie ma warunków siedliskowych dogodnych dla łęgu, bytowania czy też żerowania awifauny z ww. obszaru chronionego.

Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów prawa, np. lasy, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, strefy ochronne ujęć wody, obszary ciche w aglomeracji. Omawiany obszar nie jest zlokalizowany w zasięgu obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp, wynikających z jego położenia względem wyżej wskazanych obszarów, dla których przepisy odrębnie definiują zakazy i ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu.

Z uwagi natomiast na bytowanie na obszarze projektu mpzp dziko występujących gatunków zwierząt, objętych ochroną gatunkową (w szczególności ptaków), o których była mowa w rozdziale 2.7. prognozy, realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań inwestycyjnych musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną (ściśle lub częściową) w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*⁴⁶. W związku z powyższym, obowiązują wobec nich liczne zakazy, wymienione w §6 rozporządzenia, w tym: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania i chwytania, umyślnego niszczenia form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania ich okazów, niszczenia siedlisk oraz ostoi, będących obszarem ich rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji i żerowania, niszczenia, usuwania oraz uszkodzania zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany oraz darowizny ich okazów, wwożenia z zagranicy oraz wywożenia poza granicę państwa ich okazów, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego, umyślnego płoszenia lub niepokojenia, a także fotografowania, filmowania oraz obserwacji, mogących powodować ich płoszenie i niepokojenie.

Powyższe zakazy trzeba respektować zarówno podczas realizacji ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań prowadzonych na obszarze bytowania chronionego gatunku. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska.

Kolejnym zagadnieniem, jakie należy zawsze uwzględniać przy projektowaniu terenów przeznaczonych pod zabudowę jest zabezpieczenie ich powierzchni ziemi przed nadmiernym uszczelnianiem. Jest to szczególnie istotne dla przeciwdziałania zaburzeniu obiegu wód w środowisku i dla ograniczania odnawialności zasobów wodnych m.in. na skutek zbyt intensywnego uszczelniania powierzchni ziemi i przyspieszenia odprowadzania wód za pośrednictwem sieci kanalizacyjnych. Negatywne zjawiska w gospodarowaniu wodami przekładają się z kolei na pogorszenie warunków do rozwoju istniejącej zieleni, zwłaszcza drzew, które w środowisku miejskim spełniają szczególnie korzystną rolę w łagodzeniu skutków zmian klimatu, stanowią miejsce życia licznych organizmów żywych i decydują o różnorodności biologicznej obszaru. Należy zatem dołożyć wszelkich starań, aby zachować istniejący w granicach opracowania niewielki zbiornik wodny oraz możliwie największą część istniejącej zieleni, w tym szczególnie drzew.

⁴⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 2183, Dz.U. 2020 poz. 26

W stanie istniejącym warunki akustyczne w środowisku są korzystne wewnątrz obszaru projektu planu oraz na działkach sąsiadujących z niezabudowanymi działkami przylegającymi do linii kolejowej nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny. W ww. częściach obszaru hałas samochodowy i kolejowy nie przekracza obecnie dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku. Natomiast część obszaru przylegająca bezpośrednio do ul. Chojnickiej z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej skażona jest ponadnormatywnym hałasem samochodowym z tej ulicy, co ilustruje załącznik nr 3. W projekcie planu należy zatem zaproponować przeznaczenie terenów na funkcje dostosowane do obecnych warunków akustycznych w środowisku i jednocześnie nie generujące kolejnych uciążliwości akustycznych.

W granicach projektu mpzp nie stwierdzono występowania problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Nieruchomości położone w obszarze projektu planu posiadają dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, sieci gazowej oraz sieci elektroenergetycznej, dlatego też nie występują ograniczenia dla rozwoju przestrzennego całego opracowywanego obszaru. Poprawne funkcjonowanie systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków powstających na tym obszarze praktycznie eliminuje ryzyko istotnego zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska. Dostępność do sieci gazowej i elektroenergetycznej umożliwia natomiast korzystanie z instalacji grzewczych wykorzystujących paliwa o niskim wskaźniku emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą całego miasta Poznania (strefy aglomeracja poznańska), wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM₁₀ oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”⁴⁷.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania.

Do prac nad projektem planu przystąpiono z uwagi na wniosek osoby fizycznej, będącej właścicielem działki nr 501/1, ark. 09, obręb Kiekrz. Wniosek dotyczył zmiany przeznaczenia przedmiotowej działki z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (10MN) na zabudowę usługową. Ponadto, dnia 13 października 2017 r. do Miejskiej Pracowni Urbanistycznej wpłynęło ponowne pismo od wnioskodawcy wraz z uchwałą Nr XXXIII/127/VII/2017 Rady Osiedla Kiekrz z dnia 11 października 2017 r., w sprawie zaopiniowania wniosku mieszkanki Osiedla w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego działki nr 501/1, ark. 9, obręb Kiekrz. Rada Osiedla zaopiniowała zmianę planu miejscowego pozytywnie oraz zaproponowała rozważenie rozszerzenia zakresu zmian w obowiązującym mpzp, poprzez dopuszczenie handlu i usług dla działek z dotychczasowym oznaczeniem 10MN, które graniczą z ul. Chojnicką, tj. od ul. Pawłowickiej do nieruchomości przy ul. Chojnicka 36 (dz. nr 503/4).

Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu, skutkujące zmianą obowiązującego mpzp dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód”, umożliwi określenie szerszego kontekstu dla rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych oraz uporządkuje sposób gospodarowania na wspomnianych wyżej nieruchomościach.

⁴⁷ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

4.2. Ustalenia projektu planu

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy dotyczące: sposobu przeznaczenia poszczególnych terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu (w tym zakazu zabudowy), zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej oraz szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów. W projekcie planu znalazł się również zapis ustalający stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu ustalono:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **MN**;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MN/U** i **2MN/U**;
- teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDW**.

Teren **MN** wyznaczono obejmując nieruchomości z dojazdem od ul. Liliowej i od terenów kolejowych, zachowując obecną, ustaloną w obowiązującym mpzp, funkcję terenu. Ustalono lokalizację na działce budowlanej jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego w zabudowie wolno stojącej albo bliźniaczej oraz dopuszczono lokalizację jednego budynku gospodarczego albo gospodarczo-garażowego albo garażu jako wolno stojącego albo dobudowanego do budynku mieszkalnego jednorodzinnego, albo zlokalizowanego przy granicy działki budowlanej. Wysokość budynków mieszkalnych skorelowano z rodzajem dachów, przy czym na terenie **MN** ustalono dachy płaskie lub strome oraz w zabudowie bliźniaczej stosowanie jednakowej wysokości budynków oraz jednolitej geometrii dachów. W przypadku dachów płaskich wysokość budynków mieszkalnych ustalono nie większą niż 7,0 m i nie więcej niż 2 kondygnacje naziemne, w przypadku dachów stromych nie większą niż 10,0 m i nie więcej niż 2 kondygnacje naziemne.

Ustalono maksymalne powierzchnie zabudowy działki budowlanej oraz minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek (z wyłączeniem działek pod lokalizację infrastruktury technicznej oraz dojazdów i dojazdów) skorelowano z formą zabudowy:

- dla zabudowy wolno stojącej ustalono powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 25%, powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 1000 m²,
- dla zabudowy w układzie bliźniaczym odpowiednio: 35% i 450 m².

Dla obu typów zabudowy terenu **MN** ustalono jednakowy udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 50% powierzchni działki budowlanej.

Na terenach zabudowy **1MN/U** i **2MN/U** w projekcie planu ustalono lokalizację jednego budynku: mieszkalnego wolno stojącego albo w zabudowie bliźniaczej, albo usługowego wolno stojącego, albo mieszkalno-usługowego wolno stojącego oraz dopuszczono lokalizację jednego budynku gospodarczego albo gospodarczo-garażowego, albo garażu jako wolno stojącego albo dobudowanego do budynku mieszkalnego jednorodzinnego, albo zlokalizowanego przy granicy działki budowlanej. W projekcie dopuszczono usytuowanie w budynku mieszkalno-usługowym jednego lokalu mieszkalnego i jednego lokalu użytkowego oraz ustalono również ograniczenie powierzchni sprzedaży do nie więcej niż 200 m² w jednym budynku.

Na terenie **2MN/U** ustalono zakaz lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej oraz szpitali. Dopuszczono również zachowanie i przebudowę istniejącej zabudowy o większej powierzchni zabudowy niż określona w projekcie oraz o większej wysokości niż określona w projekcie.

Na terenach zabudowy **1MN/U** i **2MN/U** ustalono maksymalne powierzchnie zabudowy działki budowlanej oraz minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek (z wyłączeniem działek pod lokalizację infrastruktury technicznej oraz dojść i dojazdów) skorelowane z formą zabudowy i takie same jak w przypadku terenu **MN**. Parametry wysokości budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych lub usługowych również skorelowano z rodzajem dachów – tak samo jak w przypadku terenu **MN**.

Natomiast na terenach **1MN/U** i **2MN/U** ustalono udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% powierzchni działki budowlanej.

Na wszystkich terenach zabudowy dla budynku gospodarczego albo gospodarczo-garażowego, albo garażu ustalono te same parametry zabudowy, tj. powierzchnię zabudowy nie większą niż 50 m² oraz wysokość nie większą niż 5,0 m i nie więcej niż 1 kondygnacja naziemna.

Na terenach zabudowy sprecyzowano również szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości dla działek budowlanych powstałych w wyniku scalenia i podziału, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dojść i dojazdów.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej na całym obszarze opracowania ustalono ochronę obszaru dawnej wsi Kiekrz, wskazanego na rysunku planu – jako obszar dawnej wsi Kiekrz chroniony planem, poprzez kształtowanie układu ulicy i układu zabudowy zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu, jak też wskazano lokalizacje dwóch budynków chronionych planem (dawnych, wiejskich zabudowań Kiekrza). Ustalono też zachowanie budynków chronionych planem, poprzez zachowanie: brył budynków, ceglanych elewacji, artykulacji elewacji, w tym poziomych gzymsów; oraz zakaz nadbudowy, przy czym dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania. Dodatkowo na rysunku projektu planu teren **2MN/U** objęto obszarem obserwacji archeologicznej (definiowanym jako obszar, na którym mogą występować stanowiska archeologiczne) oraz wskazano na nim również strefę stanowiska archeologicznego o numerze AZP 51-26/56.

W projekcie planu dla ul. Liliowej – drogi wewnętrznej **KDW** – ustalono lokalizację pieszo-jezdni o szerokości w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu.

Do projektu planu wprowadzono liczne ustalenia mające na celu ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego. W tym zakresie ustalono lokalizację zabudowy zgodnie z obowiązującymi i maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem przekroczenia linii zabudowy przez takie części i elementy budynków, jak: okapy, gzymsy, balkony, tarasy, wykusze lub dźwigi zewnętrzne o nie więcej niż 2,0 m; schody, pochylnie oraz inne urządzenia dla osób ze szczególnymi potrzebami o nie więcej niż 3,0 m. Ustalono również dopuszczenie zachowania, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków lub ich części, usytuowanych poza obszarem ograniczonym przez linie zabudowy. Dopuszczono także lokalizację: kondygnacji podziemnych, dojść i dojazdów, sieci i obiektów infrastruktury technicznej (z jednoczesnym zakazem lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej), urządzeń budowlanych i tablic informacyjnych.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, ustalono: uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej, ograniczeń wysokości wynikających z położenia w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych i powierzchni ograniczających przeszkody dla lotniska Poznań – Ławica (przy czym ograniczenie wysokości dla powierzchni ograniczających przeszkody obejmuje również umieszczone na obiektach urządzenia); oraz uwzględnienie szczególnych warunków zagospodarowania w sąsiedztwie obszaru kolejowego, w tym nakazów, zakazów oraz ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych z zakresu transportu kolejowego w celu zapewnienia eksploatacji linii kolejowej, działania urządzeń związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego, a także bezpieczeństwa ruchu kolejowego. Również dla strefy ograniczenia zabudowy, wskazanej na rysunku planu, ustalono zakaz lokalizacji zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowywujących artykuły

żywności oraz lokali mieszkalnych, w związku z ograniczeniami wynikającymi z sąsiedztwa cmentarza, położonego poza obszarem planu.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustalono:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i budynkach:
 - a) dla terenu **MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) dla terenów **MN/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, przy czym:
 - w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
 - dla terenu **1MN/U** w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach, (należy dodać, że na terenie **2MN/U** ustalono zakaz lokalizacji ww. wrażliwych akustycznie rodzajów zabudowy usługowej),
 - c) na granicach terenów o różnych standardach akustycznych w środowisku, jak dla terenów o wyższych wymaganiach akustycznych,
 - d) dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych,
 - dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustalono szerokość pieszo-jezdni nie mniejszą niż 5,0 m, zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego, w granicach obszaru planu oraz z zewnętrznym układem drogowym, dopuszczenie zmniejszenia szerokości pieszo-jezdni (w przypadku kolizji z istniejącymi elementami zagospodarowania i ze względu na potrzebę uspokojenia ruchu) oraz dopuszczenie lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego. W projekcie mpzp ustalono nakaz zapewnienia minimalnej liczby stanowisk postojowych dla samochodów osobowych i rowerów, a w przypadku lokalizacji usług wymagających dostaw towarów, z wyłączeniem terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk do przeładunku towarów, zlokalizowanych poza wyżej wymienionymi stanowiskami. W projekcie ustalono sposób obliczania ilości ww. stanowisk. W projekcie mpzp ustalono dla terenów **MN** i **MN/U** i działek ze stacją transformatorową dostęp dla samochodów do przyległych dróg publicznych położonych poza planem, bezpośrednio lub poprzez drogę wewnętrzną **KDW**.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono m.in.: zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu

i powiązanie jej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego. Na terenach **MN** i **MN/U**, w przypadku lokalizacji wolno stojących stacji transformatorowych ustalono lokalizację budowlanych stacji transformatorowej kontenerowej wolno stojącej o wysokości nie większej niż 2,0 m, powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 35 m² oraz udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 10% działki budowlanej.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁴⁸ obszar analizowanego projektu planu położony jest w zasięgu terenu oznaczonego symbolem MN, tj. terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową niską, gdzie w przypadku wyznaczenia na etapie sporządzania planu miejscowego terenu o funkcji usługowej, dopuszcza się podwyższenie wysokości dla dominanty w postaci np.: obiektów sakralnych, sportowych, oświatowych. Jako kierunek uzupełniający na tym terenie przyjęto zabudowę usługową towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej, zieleni (np.: parki, skwery), tereny sportu i rekreacji, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej.:

Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wskazane w analizowanym projekcie mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu należy uznać za zgodne z kierunkami przeznaczenia, wskazanymi dla analizowanego obszaru w Studium.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Przewiduje się, że odstąpienie od realizacji ustaleń projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu nie spowoduje istotnych zmian stanu środowiska i znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Analizowany projekt położony jest na terenie, na którym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód”⁴⁹. Zatem w przypadku odstąpienia od uchwalenia mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania omawianego terenu na określone cele oraz ustalania zasad jego zagospodarowania określone będą na podstawie ustaleń ww. obowiązującego planu miejscowego.

W obowiązującym mpzp dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód” najistotniejszymi ustaleniami dla terenu 10MN (który w całości jest objęty opracowywanym projektem mpzp) są przede wszystkim zapisy dotyczące maksymalnych powierzchni zabudowy i wymaganych minimalnych powierzchni biologicznie czynnych. W obowiązującym planie została ustalona maksymalna powierzchnia zabudowy działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolno stojącej nie większa niż 25% oraz dla zabudowy bliźniaczej nie większa niż 35% (te same parametry przyjęto dla projektowanych terenów **MN** i **MN/U**). Obowiązujący udział zieleni w zagospodarowaniu działek jest nie mniejszy niż 50% powierzchni działki budowlanej (projekt planu utrzymuje ten parametr na terenie **MN**), natomiast na terenach **1MN/U** i **2MN/U** proponuje niższy udział powierzchni biologicznie czynnej tj. nie mniejszy niż 40%. Zatem docelowe zagospodarowanie

⁴⁸ Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.

⁴⁹ Uchwała Nr XLIX/636/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 10 lutego 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2009 r. Nr 59 poz.800)

terenów realizowane zgodnie z projektem mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu może przyczynić się do nieznacznego zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej na terenach **MN/U**.

Dodać też należy, że obowiązujący mpzp ustala lokalizację, z uwzględnieniem przepisów odrębnych, zieleni izolacyjno – krajobrazowej na terenie 10MN na granicy z terenami 2KD-Dxr i 5KD-D – tj. terenami biegnącymi wzdłuż linii kolejowej, obecnie w części zadrzewionymi i zakrzewionymi. W projekcie planu nie zaproponowano takiego rozwiązania lecz ogólnie ustalono: zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń oraz uwzględnienie szczególnych warunków zagospodarowania w sąsiedztwie obszaru kolejowego, w tym nakazów, zakazów oraz ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych z zakresu transportu kolejowego w celu zapewnienia eksploatacji linii kolejowej, działania urządzeń związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego, a także bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

Obowiązujący plan ustala również zagospodarowanie wód opadowych na terenie lub odprowadzenie ich do kanalizacji deszczowej oraz zakaz lokalizacji zbiorników bezodpływowych na ścieki bytowe i komunalne oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Natomiast w projekcie planu ustalono w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych: dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych oraz ustalono dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych, a w zakresie sieci infrastruktury technicznej m.in. powiązanie jej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie w jej zakresie robót budowlanych. Należy przypomnieć, że nieruchomości położone w obszarze projektu planu posiadają dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Zatem w przypadku obu dokumentów skutki realizacji docelowych inwestycji mogą być podobne i nie spowodują negatywnych oddziaływań na środowisko.

Odnosnie terenów przeznaczonych pod zabudowę, w przypadku pozostawienia obecnego stanu zagospodarowania analizowanego terenu, bez realizacji na pojedynczych działkach nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, zachowana zostanie stosunkowo duża jak na miejskie warunki powierzchnia biologicznie czynna, istniejąca różnorodność biologiczna oraz panujące obecnie warunki gruntowo-wodne. Oczywiście jest, że każda rezygnacja z działań inwestycyjnych w przypadku terenu pokrytego zielenią przyczynia się do zwiększenia wpływu czynników naturalnych na dalsze kształtowanie jego warunków siedliskowych, a te z kolei – w analizowanym przypadku – pośrednio będą miały pozytywny wpływ na zachowanie bioróżnorodności flory i fauny tego terenu.

Przypomnieć należy też, że w obowiązującym planie ustalono na terenie 10MN nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Natomiast pogorszone warunki akustyczne – jakie na przestrzeni ostatnich lat ukształtował ruch samochodowy odbywający się na ul. Chojnickiej – spowodował, że w projekcie planu zaproponowano tereny **1MN/U** i **2MN/U**, które nie wymagają tak wysokich standardów akustycznych, jak zabudowa wyłącznie mieszkaniowa jednorodzinna.

Przewiduje się, że obszar projektu planu, niezależnie od tego, czy opracowywany projekt planu miejscowego zostanie zrealizowany czy nie, z uwagi na swoje dotychczasowe zagospodarowanie nadal będzie pełnił typowe miejskie funkcje, związane z funkcjonowaniem istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej, a środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru nadal będzie poddawane działaniu wielu procesów naturalnych i antropogenicznych.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych

zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **międzynarodowym oraz wspólnotowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Europejską Konwencję Krajobrazową sporządzoną we Florencji dnia 20 października 2000 r. – jej celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu – cel istotny z uwagi na planowane przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne zakładane w ustaleniach projektu mpzp oraz położenie analizowanego obszaru w zasięgu dawnej wsi Kiekrz. W tym zakresie istotne jest, że projekt mpzp ustala:
 - zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
 - ochronę obszaru dawnej wsi Kiekrz, wskazanego na rysunku planu, poprzez kształtowanie układu ulicy i układu zabudowy zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu,
 - na terenie **2MN/U** wskazano również lokalizację dwóch budynków będących dawnymi, wiejskimi zabudowaniami Kiekrza oraz ustalono ich zachowanie jako budynków chronionych planem, poprzez zachowanie: brył budynków, ceglanych elewacji, artykulacji elewacji, w tym poziomych gzymsów oraz poprzez zakaz nadbudowy, przy czym dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania,
 - parametry gabarytów zabudowy dostosowane do istniejącej zabudowy,
 - zakaz lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń, takich jak np. nowe napowietrzne sieci infrastruktury technicznej;
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, realizowany w projekcie mpzp m.in. poprzez ustalenie: dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu i powiązanie jej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego oraz pośrednio również poprzez wszystkie ustalenia zapewniające ochronę i kształtowanie zieleni, zwłaszcza tej wysokiej;
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwana dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny

oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **krajowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁵⁰ - dokument o charakterze strategicznym, przenoszący założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁵¹. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz formułujący zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym opisano stan wód powierzchniowych i podziemnych, określono cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych oraz wskazano zadania prowadzące do osiągnięcia dobrego stanu wód. W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Samica Kierska (kod RW6000151871299). Zgodnie z informacjami zawartymi w Planie, przedmiotowa JCWP określona została jako silnie zmieniona część wód (SZCW) o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na osiągnięcie ww. celów środowiskowych nie przewiduje się wystąpienia istotnego negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelową realizacją sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim następujące ustalenia:
 - zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
 - ustalenie wymaganych minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę,
 - nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
 - w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych: dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych,
 - dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) – SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte

⁵⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335)

⁵¹ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu. Spośród zapisów analizowanego projektu mpzp, realizujących cele wskazane w dokumencie SPA2020 podobnie mają zastosowanie te zapisy, które przytoczono już powyżej w kontekście realizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **lokalnym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):
 - poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
 - zagrożenie hałasem – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
 - pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
 - gospodarowanie wodami – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
 - gospodarka wodno-ściekowa – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
 - ochrona zasobów geologicznych – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
 - ochrona gleb – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
 - gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cel: zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami;
 - zasoby przyrodnicze – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
 - zagrożenia poważnymi awariami – cel: zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i awarii pochodzących z transportu;
 - edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa (zwiększenie świadomości o współodpowiedzialności za jakość środowiska);
 - monitoring środowiska – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp, wśród których wskazać należy ustalenia takie, jak:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;

- nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i budynkach:
 - a) dla terenu **MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) dla terenów **MN/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, przy czym:
 - w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego
 - dla terenu **1MN/U** w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach, (należy dodać, że na terenie **2MN/U** ustalono zakaz lokalizacji ww. wrażliwych akustycznie rodzajów zabudowy),
 - c) na granicach terenów o różnych standardach akustycznych w środowisku, jak dla terenów o wyższych wymaganiach akustycznych;
 - d) dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych,
 - dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych;
- uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej, a także uwzględnienie szczególnych warunków zagospodarowania w sąsiedztwie obszaru kolejowego, w tym nakazów, zakazów oraz ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych z zakresu transportu kolejowego w celu zapewnienia eksploatacji linii kolejowej, działania urządzeń związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego, a także bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W kontekście oceny oddziaływań na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi (rozumianej zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* jako ukształtowanie terenu, glebę, ziemię i wody gruntowe) są szczególnie istotne, powodują bowiem szereg zmian wśród pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a poza tym należą do zmian trwałych. Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi związane są z działaniami techniczno-inżynierskimi, a zasięg tych zmian warunkowany jest skalą projektowanych inwestycji, zwłaszcza przewidywanej powierzchni nowej inwestycji oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Niekorzystne przeobrażenia ziemi dotyczą głównie właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleby i występują na skutek umieszczania pod powierzchnią terenu fundamentów, elementów konstrukcji budowlanych oraz doprowadzania do budynków podziemnej infrastruktury technicznej, powodując jednocześnie nieodwracalną utratę naturalnych ww. właściwości. Do

najważniejszych z nich możemy zaliczyć zakłócanie obiegu wód podziemnych i powierzchniowych poprzez ingerencję w skład oraz zagęszczenie poszczególnych warstw profilu glebowego, przemieszanie warstw, a także umieszczanie szeregu elementów sieci infrastruktury technicznej w profilu glebowym.

Projekt mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu obejmuje teren, którego warunki środowiskowe już w przeszłości zostały zmienione i dostosowane do potrzeb człowieka, większość działek została zabudowana i posiada urządzone otoczenie, a tylko nieliczne pojedyncze działki stanowią powierzchnie niezabudowane, spontanicznie porośnięte zielenią.

Biorąc pod uwagę możliwość powstania nowej zabudowy na pojedynczych działkach terenów **MN** i **MN/U**, realizacja projektu planu spowoduje negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi ograniczone do kilku nieruchomości. Negatywne skutki realizacji nowej zabudowy, zagospodarowania terenu i poprowadzenia sieci infrastruktury technicznej wynikną przede wszystkim z konieczności usunięcia szaty roślinnej i uszczelnienia części powierzchni terenu. Negatywne skutki mogą jednak nie ograniczyć się do wierzchniej warstwy gruntu, ponieważ projekt dopuszcza też lokalizację kondygnacji podziemnych, tak więc mogą one objąć również głębsze, dotychczas jeszcze nienaruszone, warstwy podłoża.

Trwałe, bezpośrednie, negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi będą wynikały w szczególności z lokalizacji budynków. Realizacja nowej zabudowy, wykorzystująca w pełni ustaloną w projekcie planu maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, spowoduje powstanie powierzchni utwardzonych i nieprzebiegających dla wód opadowych, przy czym przyrost tych powierzchni w skali opracowywanego planu nie będzie znaczący.

Negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi będą spowodowane:

- naruszeniem powierzchni terenu, związanym z pracami ziemnymi przy wykonywaniu wykopów i wykonywaniu fundamentów budynków,
- umieszczaniem w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, wpływających na właściwości fizyczne i chemiczne podłoża, w tym na jego przepuszczalność,
- wytworzeniem określonej ilości różnego rodzaju odpadów i ścieków,
- trwałym uszczelnieniem powierzchni ziemi, która wcześniej stanowiła powierzchnię biologicznie czynną.

Krótkoterminowe oddziaływania na powierzchnię ziemi, zwłaszcza w zakresie przekształceń właściwości chemicznych i fizycznych podłoża, dotyczyć będą również terenów bezpośrednio sąsiadujących z planowaną inwestycją. Ich czasowe obciążenie na skutek wykorzystania ciężkiego sprzętu budowlanego spowoduje degradację naturalnego systemu kapilarnego, decydującego o retencji wody, jej dostępności dla roślin oraz wymianie gazowej w profilu glebowym. Należy tu jednak zaznaczyć, że oddziaływania te ustąpią po zakończeniu prac budowlanych.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, istotne są nie tylko zapisy projektu planu ograniczające zabudowę do ustalonych maksymalnych powierzchni zabudowy działek budowlanych. Zmniejszeniu skali negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi mogą służyć również ustalenia projektu, dotyczące obowiązujących i maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy i minimalnych powierzchni biologicznie czynnych (wynoszących nie mniej niż 50% powierzchni działki budowlanej dla terenu **MN** i 40% dla terenów **MN/U**). Ustalenia te pozwalają na ograniczenie przestrzeni, na której dochodzi do nieodwracalnych zmian powierzchni ziemi i pozostawienie powierzchni gruntu w stanie zbliżonym do naturalnego. Pozwalają one też na utrzymanie odpowiednich warunków hydrogeologicznych gruntu, sprzyjających rozwojowi roślinności (zwłaszcza zieleni wysokiej) i zasilaniu wód podziemnych.

W kontekście ograniczania negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi pozytywnie należy ocenić również wszelkie ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania zieleni, a w szczególności wymóg zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia. Zapis ten jest istotny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi, bowiem roślinność pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, unoszenia drobin gruntu przez wiatr, a także

sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gruntu.

Podsumowując, należy stwierdzić, że zabudowanie części terenów **MN** i **MN/U**, usunięcie części szaty roślinnej, naruszenie wierzchnich warstw gruntu, a także przemieszanie głębszych jego warstw, wynikające m.in. z realizacji kondygnacji podziemnych, w trwały i negatywny sposób wpłynę na powierzchnię ziemi. Ze względu na niewielki obszar objęty projektem planu i mały zasięg planowanych zmian dokonanych w jego granicach, skutki oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w skali planu, a co za tym idzie również w skali lokalnej Kiekrza, nie będą znaczące. Proponowane zapisy projektu planu zapewniają możliwość ograniczenia wielkości powierzchni objętych ponownymi przekształceniami gruntu i pozostawienie w niezmienionym stanie możliwie największych powierzchni, umożliwiających wegetację roślin oraz powierzchni przesiąkalnych dla wód opadowych i roztopowych.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin⁵², czy udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)⁵³, gruntów leśnych⁵⁴. Biorąc powyższe pod uwagę, nie przewiduje się występowania oddziaływań na powyższe zasoby naturalne na skutek realizacji ustaleń planu.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak na obszarze objętym projektem w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu cieków oraz zbiorników wód powierzchniowych, ustalenia projektu planu nie odnoszą się do zagadnień związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych. Realizacja zapisów planu nie spowoduje bezpośrednich oddziaływań na wody powierzchniowe.

Obecnie, wobec obserwowanych zmian klimatycznych, podstawową zasadą współczesnych metod gospodarowania wodami opadowymi na terenach zurbanizowanych jest zatrzymanie części lub całości wód z opadów atmosferycznych na terenie, na który spadły. Ponieważ zwiększanie udziału powierzchni zabudowanych związane jest nierozdzielnie ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych i odprowadzaniem wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej poza obszar opracowania, dlatego istotne będzie takie realizowanie ustaleń projektu planu, które będzie skutkowało pozostawieniem możliwie największych powierzchni gruntu wolnych od utwardzenia (przez to przesiąkalnych dla wody) oraz wykorzystanie możliwości retencjonowania wód opadowych w granicach obszaru opracowania.

Projekt planu dla ochrony naturalnego obiegu zasobów wodnych ustala na terenie **MN** udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 50% powierzchni działki budowlanej, a na terenach **1MN/U** i **2MN/U** nie mniejszy niż 40% takiej powierzchni.

Ponadto, projekt w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych, ustala dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych oraz ustala dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych. Zapisy te sprzyjają poprawie i zwiększaniu stanu zasobów wodnych oraz docelowo służą również zapobieganiu zachodzącym, negatywnym zmianom klimatycznym.

Na niezabudowanych nieruchomościach możliwe jest zatem zastosowanie zróżnicowanych sposobów zagospodarowania wód pochodzących z opadów atmosferycznych, co powinno być uzależnione od lokalnych warunków gruntowo-wodnych. W każdym przypadku optymalne gospodarowanie wodami z opadów, przy np. retencjonowaniu wody na okres suszy

⁵² <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7>

⁵³ <https://geolog.pgi.gov.pl/>

⁵⁴ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

(z pomocą obiektów i urządzeń dopuszczonych w ustaleniach projektu, służących temu celowi), umożliwia inwestorowi przykładowo: pielęgnację zieleni przy ograniczeniu lub całkowitym wyeliminowaniu zużycia wody z systemu wodociągowego.

Oczywistym jest, że o zmianach w zasięgu terenów inwestycyjnych będą decydowały rozwiązania przyjęte przez poszczególnych inwestorów w zakresie sposobu gospodarowania wodą z opadów atmosferycznych. Z pewnością zachowanie powierzchni przesiąkalnych sprzyja możliwości zagospodarowania wód opadowych w granicy działki budowlanej, a retencjonowanie sprzyja rezygnacji z odprowadzania ich w całości do sieci kanalizacji deszczowej. Należy podkreślić, że z ekologicznego punktu widzenia pozytywnie oceniane jest zatrzymanie wód na terenie ich opadu i ich przesiąkanie do gruntu, ponieważ umożliwia ono utrzymanie odpowiednich warunków hydrogeologicznych sprzyjających rozwojowi zaprowadzonej zieleni, zapewnia również naturalne oczyszczanie wód oraz zasilanie warstw wodonośnych.

Ochrona wód podziemnych w obrębie jednolitych części wód polega m.in. na unikaniu niekorzystnych zmian ich stanu ilościowego i chemicznego, zachowaniu równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych i utrzymaniu lub osiągnięciu ich dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Przypomnieć też należy, że obszar opracowania charakteryzuje się zróżnicowaną przepuszczalnością, zróżnicowanym zaleganiem zwierciadła wód gruntowych oraz wysokim stopniem zagrożenia czwartorzędowego piętra wodonośnego. Powyższe okoliczności powodują, że szczególnie ważna dla ochrony zasobów wód jest realizacja ustaleń projektu planu m.in. w zakresie: zachowania ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu i powiązanie jej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Biorąc pod uwagę wysoki stopień zagrożenia czwartorzędowego piętra wodonośnego kolejnym istotnym ustaleniem ograniczającym możliwość zanieczyszczenia wód na obszarze projektu planu jest również zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Podsumowując, nie przewiduje się, by realizacja projektu planu w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu spowodowała znaczące, negatywne oddziaływania na zasoby wodne, zwłaszcza na stan wód podziemnych. Ustalenia projektu planu sprzyjają zatrzymaniu możliwie największej ilości wód na terenie i zapewnieniu możliwie stabilnych warunków hydrogeologicznych środowiska w obszarze opracowania. Realizacja zabudowy i zagospodarowanie terenu, wykorzystujące proekologiczne ustalenia projektu planu, minimalizuje prawdopodobieństwo wywołania znaczących negatywnych oddziaływań w stosunku do zasobów i jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną, zwierzęta

Zagospodarowanie terenu objętego projektem planu w zakresie zieleni zostało prawie całkowicie dostosowane do potrzeb człowieka, co na zainwestowanych działkach przejawia się między innymi w ograniczonym składzie gatunkowym lokalnej flory i rzutuje na skład gatunkowy lokalnej fauny.

Oddziaływania, których bezpośrednią przyczyną będzie realizacja zabudowy – przede wszystkim na niezainwestowanych, pojedynczych działkach – związane będą głównie z usunięciem części szaty roślinnej z powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod lokalizację budynków. W przypadku realizacji nowej zabudowy w ramach uzupełnienia już istniejącej przewidywany negatywny wpływ na szatę roślinną będzie mniejszy. Te niekorzystne oddziaływania będą miały charakter długofalowy, związany z ograniczeniem powierzchni potencjalnie dostępnych dla roślinności poprzez trwałe uszczelnienia gruntów (o powierzchni zazwyczaj odpowiadającej powierzchni zabudowy). Rosnące na nieużytkowanych gruntach drzewa i krzewy, wraz z towarzyszącą im roślinnością niską, zostaną najprawdopodobniej usunięte z powierzchni przeznaczonych pod lokalizację budynków, dojeżdż i dojazdów, natomiast po zakończeniu robót budowlanych przylegające do zabudowy przestrzenie

mogą zostać na nowo zagospodarowane szatą roślinną, co częściowo pozwoli na rekompensatę poniesionych strat w zieleni.

Lokalizacja nowej zabudowy, powodująca konieczność usunięcia czy też zniszczenie części roślinności spontanicznie porastającej dotychczas ww. działki, spowoduje jednocześnie uszczuplenie przestrzeni życiowej występującej tam fauny. Należy pamiętać, że ten skutek realizacji projektu planu będzie jednak dotyczyć w większości gatunków roślin i zwierząt pospolicie występujących na obszarach zurbanizowanych.

Nowej zabudowie terenów towarzyszyć będzie zapewne nowa zieleń urządzona. Z punktu widzenia bioróżnorodności, zieleń urządzona przedstawia mniejszą wartość w stosunku do spontanicznej i w przypadku analizowanego terenu obejmuje obecnie typowe nasadzenia z udziałem drzew i krzewów, należących do kilkunastu gatunków przystosowanych do warunków miejskich, oraz duże powierzchnie zieleni trawiastej, poddawanej na wielu nieruchomościach regularnym zabiegom agrotechnicznym. Nowe nasadzenia zieleni urządzonej, jak pokazuje praktyka, zapewne bazować będą na doborze gatunków spośród tych najbardziej przystosowanych do warunków miejskich. Skład roślin użytych do nasadzeń, ze względu na oddzielne zagospodarowywanie poszczególnych, wydzielonych działek, być może będzie bardziej urozmaicony. Różnorodność biologiczna flory w granicach obszaru objętego projektem planu może zatem ulec nieznacznemu wzbogaceniu o kolejne, typowe dla warunków miejskich, gatunki flory.

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja pozwoli na ochronę części istniejącej zieleni oraz kształtowanie nowej szaty roślinnej. W tym zakresie ustalono:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu,
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- udział minimalnych powierzchni biologicznie czynnych nie mniejszy niż 50% powierzchni działki budowlanej dla terenu **MN** i 40% dla terenów **MN/U**.

Co ważne, projekt planu wyznacza maksymalne nieprzekraczalne linie zabudowy odpowiednio oddalone od drzew rosnących bezpośrednio poza granicą planu: na poboczu ul. Chojnickiej i na działkach przylegających do terenu linii kolejowej. Rozwiązanie to chroni ww. drzewa, ponieważ zabudowa zrealizowana w odpowiedniej odległości nie powinna spowodować znaczących zmian i pogorszenia warunków hydrologicznych gruntów w otoczeniu ich brył korzeniowych.

Analizując bioróżnorodność obszaru opracowania, należy zwrócić uwagę na to, że kształtowanie zieleni urządzonej w sposób bezpośredni i pośredni wpływa na zachowanie czy też tworzenie miejsc występowania i żerowania przedstawicieli fauny. W przypadku małych zwierząt (których zdolności migracyjne są niewielkie), zmniejszenie powierzchni życiowej, poprzez usunięcie dotychczasowej szaty roślinnej z działki objętej inwestycją oraz ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej, może spowodować ich czasowe przemieszczenie na najbliższe, działki w granicach projektu planu czy też działki przylegające do obszaru opracowania porośnięte szatą roślinną.

Docelowy stan fauny w obrębie nowych zabudowań będzie zapewne składał się z mniejszej liczby przedstawicieli gatunków, które wymagają do żerowania i rozmnażania większych powierzchni terenów porośniętych roślinnością i wolnych od zabudowy.

Niezależnie od zajmowania gruntów przez zabudowę, w obszarze opracowania możliwe są również pozytywne zmiany, zwiększające różnorodność gatunkową fauny w przypadku realizacji ustaleń w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych. W takich okolicznościach realizacja ustaleń dopuszczających lokalizację obiektów i urządzeń, w tym m.in. rowów infiltracyjnych, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, zbiorników retencyjnych spowoduje, że skład fauny może zostać wzbogacony o nowe gatunki przystosowane do łatwego dostępu do źródeł wody, czy też siedlisk wodnych i wodno-lądowych.

Wraz z wzbogaceniem błękitno-zielonej struktury obszaru opracowania, realizacja projektu planu może nieznacznie zwiększyć bioróżnorodność fauny o przedstawicieli gatunków bardziej

przystosowanych do życia w siedliskach zurbanizowanych i lepiej przystosowanych do częstych zmian uwarunkowań środowiskowych.

Negatywnych skutków w odniesieniu do zwierząt zamieszkujących obszar opracowania można spodziewać się miejscowo i czasowo w czasie realizacji inwestycji, w szczególności na etapach wymagających użycia ciężkiego sprzętu, emitującego hałas, będący czynnikiem płoszącym dla zwierząt. Negatywne oddziaływania procesów inwestycyjnych, w tym zjawiska wywołane użyciem maszyn budowlanych, będą miały charakter krótkotrwały i ustaną po zakończeniu prac budowlanych, i raczej nie wpłyną na zmniejszenie składu gatunkowego występujących w granicach obszaru opracowania lokalnych populacji zwierząt.

Podsumowując, realizacja zabudowy i zagospodarowanie terenu zgodnie z ustaleniami projektu planu, mimo zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, zmian w składzie gatunkowym szaty roślinnej oraz prawdopodobnych zmian ilościowych poszczególnych populacji zwierząt, nie powinna doprowadzić do znaczącego zmniejszenia zróżnicowania gatunkowego flory i fauny w granicach całego terenu objętego projektem planu. Ewentualne zmiany bioróżnorodności flory i fauny w terenie wywołane realizacją ustaleń planu, biorąc pod uwagę obecny, dość ograniczony dobór gatunków roślin, poprzez urozmaicenie gatunkowe zieleni urządzonej i realizację ustaleń w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych mogą przyczynić się do nieznacznego wzbogacenia gatunkowego szaty roślinnej terenu i związanych z nimi zmian w składzie gatunkowym jego fauny. O ile zmiany bioróżnorodności w skali opracowania będą możliwe do zaobserwowania, to ze względu na swoją ograniczoną do kilku nieruchomości skalę nie będą one znaczące w lokalnej skali Kiekrza.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Obszar analizowanego projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu znajduje się poza wyznaczonymi jednostkami krajobrazu priorytetowego wskazanymi w Audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego⁵⁵, został zaliczony do typu krajobrazu podmiejskiego i osadniczego oraz podtypu krajobrazu o zróżnicowanej typologicznie i przestrzennie zabudowie nierolniczej na terenach wcześniej rolniczych. Zgodnie z zapisami Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego zakwalifikowanie danego obszaru do określonego typu i podtypu krajobrazu nie wskazuje kierunku jego zagospodarowania ani nie definiuje przeznaczenia terenu – przynależności obszaru do typu i podtypu krajobrazu nie należy traktować jako stanu docelowego jego zagospodarowania ani utożsamiać z planistycznym przeznaczeniem tego terenu.

Analizowany obszar obejmuje część dawnej wsi Kiekrz, stanowiącej obszar cenny kulturowo. W granicach projektu planu, pośród wielu zabudowań powstających przez kolejne okresy rozwoju wsi aż po czasy współczesne, przy ul. ulicy Chojnickiej nr 42 i 54 zachowały się budynki dawnych wiejskich gospodarstw. Budynki te stanowią elementy dziedzictwa kulturowego, istotne dla zurbanizowanego krajobrazu Kiekrza. Cały obszar projektu planu wskazano na rysunku jako obszar chroniony planem, jednocześnie ustalając jego ochronę, poprzez kształtowanie układu ulicy i układu zabudowy zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu. Dla ww. zachowanych na terenie **2MN** najstarszych budynków, będących dowodem wiejskiej przeszłości Kiekrza, w projekcie planu ustalono zachowanie: brył budynków, ceglanych elewacji, artykulacji elewacji, w tym poziomych gzymsów oraz zakaz nadbudowy, przy czym dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania. Dzięki ww. ustaleniom projekt chroni i zachowuje w krajobrazie historyczne ukształtowany układ urbanistyczny i obiekty architektoniczne dawnej wsi Kiekrz.

W obszarze opracowania może jeszcze powstać zabudowa na dotychczas niezabudowanych działkach terenów **MN** i **2MN/U**. Docelowa realizacja nowej zabudowy na pojedynczych nieruchomościach spowoduje trwałą, widoczną zmianę ich mikrokrajobrazów, dotychczas wyróżniających się roślinnością spontaniczną. Na miejscu przestrzeni porośniętej trawami, roślinami ruderalnymi, nielicznymi krzewami i drzewami powstaną budynki mieszkaniowe jednorodzinne albo usługowe, albo mieszkalno-usługowe, w zabudowie wolno stojącej albo bliźniaczej wraz z odpowiednio

⁵⁵ przyjętym Uchwałą Nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

(adekwatnie do charakteru zabudowy) rozlokowanymi budynkami gospodarczymi albo gospodarczo-garażowymi, albo garażami.

Realizacja poszczególnych budynków zgodnie z projektem planu powinna przyczynić się do powstania możliwie uporządkowanej wizualnie zabudowy, ponieważ projekt ustala jej parametry nawiązując do zabudowy już istniejącej na opracowywanym obszarze oraz zabudowy w najbliższym otoczeniu obszaru opracowania (dwukondygnacyjnej zabudowy, często z płaskimi dachami).

Projekt w zabudowie bliźniaczej ustala m.in. stosowanie jednakowej wysokości budynków oraz jednolitej geometrii dachów. W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustala również lokalizację zabudowy zgodnie z obowiązującymi i maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem przekroczenia linii zabudowy przez takie części i elementy budynków, jak: okapy, gzymsy, balkony, tarasy, wykusze lub dźwigi zewnętrzne o nie więcej niż 2,0 m, schody, pochylnie oraz inne urządzenia dla osób ze szczególnymi potrzebami o nie więcej niż 3,0 m.

W odniesieniu do obecnej zabudowy, projekt ustala z kolei dopuszczenie zachowania, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków lub ich części, usytuowanych poza obszarem ograniczonym przez linie zabudowy. Projekt dopuszcza także lokalizację: kondygnacji podziemnych, dojazdów i dojazdów, sieci i obiektów infrastruktury technicznej (z jednoczesnym zakazem lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej), urządzeń budowlanych i tablic informacyjnych.

W zakresie kształtowania krajobrazu równie ważne będzie zagospodarowanie poszczególnych działek z zachowaniem możliwie dużego udziału zieleni, niezwykle ważnej w ruralistycznych założeniach urbanistycznych. W tym zakresie projekt planu ustala na terenie **MN** udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 50% powierzchni działki budowlanej, a na terenach **1MN/U** i **2MN/U** nie mniejszy niż 40% powierzchni działki budowlanej. Zważywszy na nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia oraz ustalenie zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, realizacja projektu planu powinna pozwolić na wykształcenie nowej zabudowy o spójnym charakterze i walorach estetycznych, bogatej w zielen i pozytywnie wizualnie oddziałującej na przestrzeń.

Dodać należy, że odpowiednie urządzenie zieleni, zwłaszcza z dużym udziałem drzew i krzewów, w ramach minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, poprawia estetykę otoczenia zabudowań i tym samym będzie pozytywnie wpływać na kształtowanie mikrokrajobrazów Kiekrza.

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placów budowy oraz prowadzenia prac budowlanych związanych z lokalizacją nowych budynków, oddziaływanie na krajobraz będą negatywne. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe.

Należy też zauważyć, że ostateczna ocena wszystkich zmian funkcjonalno-przestrzennych zaproponowanych w projekcie planu i ich wpływu na walory krajobrazowe obszaru, może być jednak zróżnicowana i w dużym stopniu będzie zależna od wyglądu i charakteru nowej zabudowy, zastosowanych dla niej rozwiązań architektonicznych i materiałów wykończeniowych, a także indywidualnych, subiektywnych oczekiwań, gustów i upodobań potencjalnych odbiorców.

Podsumowując należy stwierdzić, że docelowa, realizacja projektu planu powinna pozytywnie wpłynąć na stworzenie nowych, zabudowanych przestrzeni, zwłaszcza w bezpośrednim sąsiedztwie budynków chronionych planem. Jednocześnie zabudowanie i zagospodarowanie nieruchomości nową zabudową w sposób planowy – zgodny z projektem, zarówno w zakresie parametrów zabudowy, jak i zieleni – powinno wizualnie dopełnić obecną panoramę m.in. ul. Chojnickiej, zharmonizować nową zabudowę z już istniejącą i pozytywnie wpłynąć na kształtowanie lokalnego krajobrazu Kiekrza.

6.6. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Przewiduje się, iż docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp dla terenów w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu nie spowoduje pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych, znaczących źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza. Funkcjonowanie nowej zabudowy, ze względu na możliwość zastosowania w niej proekologicznych technologii, nie powinno doprowadzić do istotnego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego, powodującego przekroczenia obowiązujących standardów.

W projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zachowania ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu i powiązanie jej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. W projekcie dopuszczono także stosowanie indywidualnych systemów grzewczych z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

Dostęp do sieci infrastruktury technicznej w przypadku nowej zabudowy umożliwia wykorzystanie jako źródło dostarczania ciepła np. instalacji gazowych, elektrycznych itp. Realizacja ww. zapisów w sposób bezpośredni ogranicza możliwości pojawienia się istotnych źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost zanieczyszczeń powietrza. Zapisy te są istotne z uwagi na konieczność eliminowania niekorzystnych (z punktu widzenia ochrony środowiska i ochrony zdrowia) zjawisk, związanych z przekraczaniem dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu. Zapisy te nawiązują do ustaleń zawartych w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzonym uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.⁵⁶. Najnowszy Program, opracowany został z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu, a jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych (kod Programu PL3001PM10dBaPa_2018). Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P.

Należy przy tym zauważyć, że projekt planu ustala lokalizację niskiej zabudowy, co umożliwia utrzymanie dotychczasowych warunków przewietrzania obszaru.

Ponadto, w projekcie planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych zapisami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, co ogranicza możliwość lokalizacji na analizowanym obszarze obiektów stanowiących istotne źródło zanieczyszczeń powietrza.

Źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza obecnie mogą być drogi sąsiadujące z obszarem opracowania, wchodzące w skład lokalnego układu komunikacyjnego. W przypadku analizowanego projektu mpzp nie przewiduje się jednak znaczącego zwiększenia skali emisji zanieczyszczeń do powietrza, wynikających ze zwiększenia natężenia ruchu kołowego na ulicach Chojnickiej i Pawłowskiej. Na ograniczenie ryzyka wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń niewątpliwie będzie wpływał fakt, iż w ostatnich latach notuje się zwiększanie udziału pojazdów spełniających wyższe normy emisji EURO⁵⁷ oraz stopniowe wycofywanie z użytku pojazdów nie spełniających tych norm. Wzrost emisji zanieczyszczeń, jaki może wystąpić w wyniku wzrostu natężenia ruchu kołowego w bezpośrednim sąsiedztwie nowej zabudowy, wynikającego z konieczności zapewnienia dojazdu do budynków (czy też dowozu towarów, biorąc pod uwagę ograniczenie powierzchni sprzedaży do nie więcej niż 200 m² w jednym budynku), nie będzie stanowił zagrożenia dla dotrzymania standardów jakości powietrza (poza granicami pasa drogowego).

Niewielkiego wzrostu emisji zanieczyszczeń należy spodziewać się na etapie realizacji inwestycji (w zakresie realizacji zabudowy oraz budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej), których realizacja została umożliwiona zgodnie z zapisami projektu planu. We wspomnianym przypadku, źródłami emisji będą prace ziemne, których prowadzenie związane jest z generowaniem znacznych ilości pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego

⁵⁶ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

⁵⁷ norma emisji EURO I (91/441/EC), EURO II (94/12/EC, 96/69/EC), EURO III i EURO IV (wprowadzona Dyrektywą 98/69/EC) oraz EURO V (2007/715/EC)

podczas realizacji inwestycji. Prognozuje się jednak, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczony czas przeprowadzania robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych.

Korzystnie na zmniejszenie w powietrzu udziału zanieczyszczeń gazowych oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych pośrednio wpływa utrzymanie dużego udziału zieleni lub zwiększenie zajmowanych przez nią powierzchni. W tej kwestii do korzystnych zapisów projektu mpzp należy zaliczyć takie ustalenia, jak: udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej nie mniejszy niż 50% na terenie **MN** i 40% na terenach **MN/U** i nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, a także zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp może być związana z pojawieniem się w granicach obszaru opracowania nowych źródeł emisji, jednakże przewiduje się, że skala oraz charakter planowanych inwestycji nie będzie stanowił w przyszłości zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

6.7. Oddziaływanie na klimat lokalny

Realizacja ustaleń projektu mpzp w zakresie lokalizacji nowych obiektów budowlanych spowoduje pewne zmiany w uwarunkowaniach klimatycznych analizowanego terenu. Niemniej, do projektu wprowadzono ustalenia, których realizacja pozwoli ograniczyć skalę negatywnych oddziaływań.

Najważniejszym aspektem zmian parametrów klimatycznych związanych z zagospodarowaniem terenu jest zapobieganie nadmiernej utracie powierzchni biologicznie czynnej, zwłaszcza tej porośniętej zielenią. Duży udział zieleni ma pozytywny wpływ na regulację temperatury i wilgotności powietrza w zasięgu projektu planu i w jego otoczeniu. Szczególnie istotne w tej kwestii są zatem ustalenia projektu planu takie, jak ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej i nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Korzystne są również wszystkie ustalenia projektu planu, które zapewniają ochronę istniejącej zieleni wysokiej ustalając zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń.

Utrzymanie dużego udziału zieleni lub zwiększenie powierzchni przez nią zajmowanych, wpływa też korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń gazowych oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona sumarycznie w skali miasta obecność wpływa z kolei na pojawianie się w jego granicach niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Podobnie korzystnie na parametry klimatyczne będzie wpływało ograniczenie wielkości powierzchni trwale zabudowanych i określenie parametrów zabudowy. Projekt planu na terenie **MN** oraz terenach **MN/U** ustala dla zabudowy wolno stojącej powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 25% i dla zabudowy w układzie bliźniaczym nie większą niż 35% oraz możliwość lokalizacji budynków w przypadku dachów stromych nie większą niż 10,0 m i nie więcej niż 2 kondygnacje naziemne.

Proponowane powierzchnie pod zabudowę i wysokości budynków są równe lub zbliżone do parametrów niskiej zabudowy już istniejącej na obszarze opracowania. Z punktu widzenia przewietrzania ważny jest również układ zabudowy. Najmniej przeszkód w przepływie mas powietrza stwarza zabudowa wolno stojąca, która nie stwarza barier architektonicznych i nie zaburza przemieszczania się mas świeżego powietrza od strony północno-zachodniego klina zieleni miasta Poznania (poprzez korytarz przewietrzania miasta jaki się ukształtował ponad terenem klina)

i zmniejsza prawdopodobieństwo powstania smogu będącego niekorzystnym zjawiskiem mikroklimatycznym.

Projekt planu dla ograniczenia możliwości znacznego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, ustala też zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Możliwość pojawienia się nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, pochodzących z indywidualnych systemów grzewczych, ogranicza wspomniany już wcześniej zakaz stosowania w nich pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

Podsumowując, zważywszy na niedużą skalę projektu planu jego realizacja nie spowoduje znaczących, negatywnych oddziaływań na parametry lokalnego klimatu Kiekrza.

6.8. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Obszar projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu w stanie istniejącym obejmuje tereny z niską zabudową mieszkaniową jednorodzinną lub mieszkaniowo-usługową, które graniczą od południowego zachodu z ul. Chojnicką, od północnego zachodu z ul. Pawłowicką, a od północnego wschodu z terenem linii kolejowej nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny. Wszystkie wymienione tereny komunikacyjne położone są poza granicą projektu planu.

Na podstawie ustaleń obowiązującego mpzp dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód”, dla analizowanych terenów w zakresie przeznaczenia ustalono teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (10MN) oraz teren drogi wewnętrznej – ul. Liliową (5KDWxs).

Dla terenu 10MN w zakresie ochrony akustycznej zapisano nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w związku z powyższym, na całym terenie przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową obowiązują standardy na poziomie $L_{DWN} = 64$ dB i $L_N = 59$ dB.

Natomiast w projekcie mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu w zakresie przeznaczenia analizowanych terenów ustalono:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (**1MN/U** i **2MN/U**) – wyznaczone na działkach położonych wzdłuż ul. Chojnickiej, ul. Pawłowickiej i południowo-wschodniej granicy projektu,
- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**) – wyznaczony wewnątrz obszaru, na działkach położonych przy ul. Liliowej, a także teren drogi wewnętrznej – ul. Liliową (**KDW**).

Na terenach mieszkaniowo-usługowych **MN/U** ustalenia projektu planu umożliwiają również lokalizację wrażliwych akustycznie funkcji usług oświaty i zdrowia, czyli szkół, przedszkoli lub żłobków, domów opieki społecznej czy szpitali, a także mniej wrażliwych akustycznie terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, przy czym lokalizację zabudowy zamieszkania zbiorowego umożliwiono zarówno na terenie **1MN/U**, jak i **2MN/U**, natomiast lokalizację zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej oraz szpitali umożliwiono wyłącznie na terenie **1MN/U**.

W związku z tym, w ustaleniach projektu planu w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i budynkach:

- a) dla terenu **MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) dla terenów **MN/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, przy czym:
 - w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
 - dla terenu **1MN/U** w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla

terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach;

- c) na granicach terenów o różnych standardach akustycznych w środowisku, jak dla terenów o wyższych wymaganiach akustycznych,
- d) dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Jak już wskazano w rozdziale 2.10 prognozy, z analizy dokumentacji *Strategicznej Mapie Hałasu miasta Poznania 2022*⁵⁸ wynika, że na obszar projektu planu oddziałuje hałas samochodowy z ul. Chojnickiej, co zilustrowano na załączniku nr 3 prognozy, a także hałas kolejowy z terenu linii kolejowej nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny, co zilustrowano na załączniku nr 4.

Ulice Pawłowicka i Liliowa nie zostały ujęte w badaniach akustycznych, zarówno nad *Mapą akustyczną dla miasta Poznania 2017*⁵⁹, jak i aktualną *Strategiczną Mapą Hałasu miasta Poznania 2022*.

Z analizy ww. załączników wynika, że:

- poziomy hałas samochodowy od ul. Chojnickiej, na granicy z terenem zabudowy mieszkaniowo-usługowej (**2MN/U**) kształtują się: w porze dzieńno-wieczorno-nocnej na ogół na poziomie $L_{DWN} = 68$ dB, jedynie na niewielkim odcinku – na wysokości działek położonych przy ul. Chojnickiej nr 54, 52a i 52 – osiąga nieco wyższe poziomy – na poziomie ok. $L_{DWN} = 70$ dB, natomiast w porze nocnej na poziomie ok. $L_N = 59$ dB, jedynie na wysokości działek położonych przy ul. Chojnickiej nr 54, 52a i 52 na poziomie ok. $L_N = 62$ dB,
- poziomy hałas kolejowego, na granicy terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **MN** i terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej (**2MN/U**), kształtują się: w porze dzieńno-wieczorno-nocnej poziomach ok. $L_{DWN} = 56-63$ dB, natomiast w porze nocnej na poziomach ok. $L_N = 52-54$ dB.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a także dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej oraz szpitali maksymalne dopuszczalne długookresowe średnie poziomy hałas samochodowy i kolejowego wynoszą $L_{DWN} = 64$ dB i $L_N = 59$ dB, odpowiednio w porze dzieńno-wieczorno-nocnej i porze nocnej.

Z kolei dla terenów mieszkaniowo-usługowych lub terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego dopuszczalne poziomy hałas samochodowy i kolejowego w środowisku wynoszą $L_{DWN} = 68$ dB i $L_N = 59$ dB, odpowiednio w porze dzieńno-wieczorno-nocnej i porze nocnej.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzono, że linia kolejowa nie powoduje, zarówno w stanie istniejącym, jak i po realizacji ustaleń projektu mpzp, przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **MN** i terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (**1MN/U** i **2MN/U**).

Również emisja hałasu drogowego z ul. Chojnickiej na ogół nie powoduje przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku dla terenu mieszkaniowo-usługowego **2MN/U**. Standardy te są nieznacznie przekroczone jedynie na wysokości działek położonych przy ul. Chojnickiej 54, 52a/52, gdzie w porze dzieńno-wieczorno-nocnej przekroczenia wynoszą ok. 2 dB, a w porze nocnej ok. 3 dB.

Ponieważ ulica Chojnicka znajduje się poza granicą przedmiotowego projektu planu, do projektu nie można było wprowadzić ustaleń służących ograniczeniu niekorzystnego oddziaływania drogi na otoczenie oraz lokalizacji w jej liniach rozgraniczających rozwiązań przeciwhałasowych.

Oczekuje się jednak, że zarządzający terenem drogowym podejmie właściwe i niezbędne działania, mające na celu ograniczenie ponadnormatywnego oddziaływania hałasu samochodowego na tereny zabudowane zlokalizowane przy ul. Chojnickiej, zarówno w granicy analizowanego projektu, jak i dla zabudowy położonej w jego sąsiedztwie, podlegające ochronie akustycznej na podstawie przepisów odrębnych. Do działań takich należą przede wszystkim techniczne i organizacyjne metody

⁵⁸ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, 2022*

⁵⁹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017*

redukcji hałasu, polegające m.in. na zmniejszeniu prędkości ruchu, zmniejszenie natężenia ruchu, stosowanie tzw. cichych nawierzchni.

Ponadto, biorąc pod uwagę obecny zasięg oddziaływania akustycznego ul. Chojnickiej, stwierdzony na podstawie *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*, w analizowanym projekcie planu słusznie ustalono wzdłuż ul. Chojnickiej teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub zabudowę usługową **2MN/U**, na którym, zgodnie z przepisami odrębnymi, obowiązują słabsze standardy akustyczne w środowisku w porze dzieńno-wieczornonocnej ($L_{DWN} = 68 \text{ dB}$), niż na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ustalonym w obowiązującym planie miejscowym ($L_{DWN} = 64 \text{ dB}$).

Z tego samego względu pozytywnie ocenia się ustalenie zakazu lokalizacji na terenie **2MN/U** zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej oraz szpitali, a więc rodzajów terenów, na których obowiązują takie same dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Natomiast w przypadku braku możliwości skutecznego obniżenia poziomów hałasu komunikacyjnego w środowisku do wartości dopuszczalnych – w ustaleniach projektu planu dopuszczono stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, które służą uzyskaniu możliwości zapewnienia wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, zgodnie z ich przeznaczeniem – na podstawie wymagań polskich norm stosowanych w akustyce budowlanej.

Stosowanie zasad akustyki budowlanej dotyczy wszystkich budynków wymagających ochrony akustycznej wewnątrz pomieszczeń (przy zamkniętych oknach i drzwiach), narażonych m.in. na ponadnormatywne dla wnętrz pomieszczeń oddziaływanie akustyczne z zewnątrz, nawet mimo zapewnienia wymaganych standardów akustycznych w środowisku zewnętrznym, i wiąże się z potrzebą stosowania przegród zewnętrznych w tych budynkach o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, w tym głównie okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem.

Z kolei, stosowanie zasad akustyki architektonicznej dotyczy właściwego ze względów akustycznych rozkładu pomieszczeń w budynkach (nie tylko mieszkalnych, także biurowych, usługowych – np. hotelowych, zamieszkania zbiorowego, oświaty lub zdrowia, czy wymagających szczególnej koncentracji uwagi), który uwzględnia zagrożenia akustyczne zewnętrzne i wewnętrzne w tych budynkach, i odnosi się głównie do projektowanych, nowych budynków.

Ustalenie dopuszczające stosowanie zasad akustyki budowlanej i architektonicznej dotyczy budynków lokalizowanych nie tylko na terenach charakteryzujących się ponadnormatywnymi wartościami poziomów hałasu w środowisku, czyli np. poziomami hałasu drogowego, przekraczającymi odpowiednio wartości dopuszczalne: $L_{DWN} = 68 \text{ dB}$ oraz $L_N = 59 \text{ dB}$, w porze dzieńno-wieczornonocnej i porze nocnej. Ustalenie to dotyczy również budynków, które znajdują się, bądź znajdują się, poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania hałasu komunikacyjnego w środowisku – na terenach, gdzie poziomy tego hałasu nawet nie przekraczają dopuszczalnych dla nich standardów akustycznych w środowisku, ale przekraczają wartości $L_{Aeq D/N} = 60/50 \text{ dB}$, w oparciu o wymagania polskich norm (niezależnie od rodzaju terenu zabudowy), w odpowiednich przedziałach czasu oceny w porze dziennej i nocnej.

W projekcie planu ustalono również zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o różnych standardach akustycznych w środowisku, jak dla terenów o wyższych wymaganiach akustycznych. Ustalenie to zapisano w związku z potencjalnie niekorzystnym oddziaływaniem na siebie terenów i obiektów wymagających zapewnienia odpowiednio wysokich standardów akustycznych w środowisku (np. w przypadku szkół, przedszkoli lub żłobków, a także domów opieki społecznej lub szpitali), zlokalizowanych nie tylko w sąsiedztwie bezpośrednim (ale też przez ulicę, np. wewnętrzną) z terenami o słabszych wymaganiach akustycznych w środowisku (np. zabudowy zamieszkania zbiorowego) lub z terenami bez żadnych wymagań akustycznych w środowisku (np. zabudowy usługowej), jak również sąsiadujących ze sobą terenów wymagających zapewnienia takich samych wysokich standardów akustycznych w środowisku, ale o różnych poziomach emitowanych zakłóceń akustycznych do środowiska, występujących w związku

z sąsiedztwem terenów domów opieki społecznej lub szpitali oraz terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży – występujących np. w przypadku hałaśliwych zajęć, które odbywają się na placach zabaw i boiskach szkół, przedszkoli lub żłobków.

Wszystkie tego typu zakłócenia, a także oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu na terenach jw. (np. urządzeń wentylacyjnych, czerpni, wyrzutni, urządzeń sterujących), jak również związanych z prowadzoną działalnością usługową, a także z działalnością prowadzoną przez placówkę oświatową czy związaną z usługą zdrowia, lub związaną z użytkowaniem parkingów, podlegają ograniczeniom dopuszczalnej emisji hałasu do środowiska.

Dopuszczalne wartości cytowanych wcześniej wskaźników oceny hałasu w przypadku oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu jw. są inne niż w przypadku oddziaływania hałasu komunikacyjnego, na podstawie rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku⁶⁰.

W przypadku oddziaływania takiego rodzaju hałasu na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz tereny domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach dopuszczalne poziomy, na granicach terenu, na którym zlokalizowana będzie taka zabudowa, wynoszą $L_{Aeq D/N} = 50/40$ dB, w przedziale czasu odniesienia równym 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz przedziale czasu odniesienia równym 1 najmniej korzystnej godzinie nocy, a także $L_{DWN} = 50$ dB i $L_N = 40$ dB, odpowiednio w porze dzieńno-wieczorno-nocnej i porze nocnej.

Z kolei, w przypadku oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu na tereny zamieszkania zbiorowego, tereny mieszkaniowo-usługowe – wymagania akustyczne w środowisku są niższe i wynoszą odpowiednio: $L_{Aeq D/N} = 55/45$ dB oraz $L_{DWN} = 55$ dB i $L_N = 45$ dB.

6.9. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu, polegająca na zabudowie kilku pojedynczych, dotychczas nie zainwestowanych, działek skutkować będzie pojawieniem się czynników wpływających w różnorodny sposób na mieszkańców analizowanego obszaru.

Niekorzystne oddziaływania na ludzi związane będą przede wszystkim ze zjawiskami występującymi na etapie realizacji inwestycji, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz wzrostem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenie inwestycji), czy też sporadyczne utrudnienia w ruchu pojazdów i pieszych. Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny.

Oddziaływania długofalowe związane będą natomiast z powstaniem nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej na działkach dotąd niezabudowanych oraz zwiększeniem poziomu natężenia ruchu kołowego na skutek użytkowania ww. nowej zabudowy. Z uwagi na powyższe, w projekcie planu określono wskaźniki parkingowe zapewniające odpowiedni – zwłaszcza dla funkcji usługowych – komfort użytkowania terenów. Ustalono minimalną liczbę miejsc do parkowania samochodów osobowych, w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową. Ponadto w przypadku lokalizacji usług wymagających dostaw towarów, wprowadzono nakaz zapewnienia na działce budowlanej miejsc do przeładunku towarów, zlokalizowanych poza stanowiskami dla samochodów osobowych.

Przewiduje się, że zachowane – dotychczas obowiązujące – parametry zabudowy i zagospodarowania terenów, przy rozszerzeniu ich funkcjonalności o usługi będą sprzyjały podniesieniu wartości i atrakcyjności terenów. Realizacja projektu planu spowoduje powstanie nowych miejsc zamieszkania w mieście, wpłynie korzystnie na poprawę warunków życia czy też zwiększy wachlarz usług oferowanych w szczególności mieszkańcom Kierza.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa obecnych i przyszłych mieszkańców analizowanego obszaru Kierza, niezbędne było sprecyzowanie takich ustaleń, które

⁶⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

pozwalają na zachowanie elementów środowiska przyrodniczego i ich właściwą ochronę. Realizacja ustaleń z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego zapobiegnie pogorszeniu jakości życia mieszkańców przedmiotowych terenów oraz mieszkańców terenów w otoczeniu projektu planu. Ustalenia te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowalności i umieralności na skutek wywołanych nimi wielu chorób. Z uwagi na powyższe, do analizowanego projektu planu wprowadzono zapisy dotyczące między innymi:

- ochrony i kształtowania zieleni, a za jej pośrednictwem również błękitno-zielonej infrastruktury miasta dla łagodzenia zmian klimatu. W projekcie ustalono: na terenie **MN** udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 50% działki budowlanej, a na terenach **MN/U** nie mniejszy niż 40% działki budowlanej, zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń oraz nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Zapisy te sprzyjają poprawie warunków aerosanitarnych i mikroklimatycznych w obszarze zamieszkania, jak też i służą codziennemu relaksowi i wypoczynkowi ludzi,
- ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego, a także zapewnienia dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Zapisy te ustalają dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu i powiązanie jej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci (w tym np.: gazowej, energetycznej czy też kanalizacyjnej), a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego. Realizacja przytoczonych zapisów pozytywnie wpłynie na poprawę standardu życia obecnych i przyszłych mieszkańców oraz użytkowników analizowanego obszaru, a także na mieszkańców i użytkowników terenów sąsiednich, graniczących z przedmiotowym obszarem,
- zasad kształtowania komfortu akustycznego w środowisku. Zapisy te ustalają zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i budynkach dla terenu **MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz dla terenów **MN/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, przy czym: w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, dla terenu **1MN/U** w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach. Należy przy tym dodać, że na terenie **2MN/U** ustalił zakaz lokalizacji ww. wrażliwych akustycznie rodzajów zabudowy. Zapisy ustalają również na granicach terenów o różnych standardach akustycznych w środowisku, zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i budynkach jak dla terenów o wyższych wymaganiach akustycznych oraz dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, a także dopuszczenie lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego (np. wpływających na uspokojenie ruchu i obniżenie uciążliwości akustycznych).

Za korzystne z punktu widzenia oddziaływania na ludzi należy uznać ustalenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego

z zakresu łączności publicznej. Projekt planu nie umożliwia też lokalizacji na obszarze zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, dlatego nie przewiduje się, aby realizacja jego zapisów wiązała się z powstaniem ryzyka poważnej awarii przemysłowej. Tym samym na ww. terenach uniemożliwiono lokalizację nowych inwestycji związanych z przedsięwzięciami, których realizacja mogłaby powodować znaczące, negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego (np. powierzchni ziemi, warunków wodnych, szaty roślinnej, powietrza, klimatu akustycznego) oraz dla ludzi.

Ważnym ustaleniem służącym zapewnieniu bezpiecznych warunków sanitarnych dla ludności, a związanym z bliskim sąsiedztwem cmentarza⁶¹ przy kościele pw. św. Michała Archanioła i Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, jest wyznaczenie na terenie **2MN/U** strefy ograniczenia zabudowy, wskazanej na rysunku planu, z zakazem lokalizacji zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowujących artykuły żywności oraz lokali mieszkalnych, w związku z ograniczeniami wynikającymi z sąsiedztwa cmentarza.

Reasumując, realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp będzie oddziaływać w różnorodny sposób na ludzi. Negatywne oddziaływania będą związane z etapem realizacji poszczególnych inwestycji i będą wynikać głównie z czasowego zwiększenia emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza w obrębie terenu inwestycji, a także z ewentualnych utrudnień w ruchu na terenach położonych w otoczeniu danego przedsięwzięcia. Natomiast długofalowo będą wynikały ze zwiększenia poziomu natężenia ruchu kołowego na skutek użytkowania nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, lokalizowanej na dotąd niezabudowanych działkach.

Należy natomiast podkreślić, że docelowo realizacja projektu planu spowoduje powstanie nowych miejsc zamieszkania w mieście, zagwarantuje odpowiednie warunki sanitarne, wpłynie korzystnie na poprawę standardu życia czy też zwiększy wachlarz oferowanych usług, w szczególności mieszkańcom Kiekrza.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne

Ze względu na występowanie w granicach projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu elementów dziedzictwa kulturowego, niezbędne było wprowadzenie do projektu planu ustaleń zapewniających ich ochronę.

Jak wspomniano w punkcie 2.12 niniejszej prognozy, teren analizowanego projektu planu w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu stanowi część chronionego planem fragmentu obszaru dawnej wsi Kiekrz. Projekt planu ustala ochronę tego obszaru, wskazanego na rysunku planu, poprzez kształtowanie układu ulicy i układu zabudowy zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu.

Jednocześnie na terenie **2MN/U** – uszczegóławiając powyższe ustalenie – wskazano lokalizację dwóch budynków, stanowiących dawne, wiejskie zabudowania Kiekrza (wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków) – jako budynków chronionych planem. Dodatkowo zapisano ich ochronę poprzez zachowanie: brył budynków, ceglanych elewacji, artykulacji elewacji, w tym poziomych gzymsów, a także poprzez zakaz nadbudowy, przy czym dopuszczono ich rozbudowę, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania. Zatem realizacja projektu planu nie wpłynie negatywnie zwłaszcza na historyczne wartości architektoniczne tych dwóch budynków chronionych planem.

Na terenie objętym ww. projektem planu nie występują funkcje kolidujące ze wskazanym kierunkiem zagospodarowywania chronionego planem fragmentu obszaru dawnej wsi Kiekrz zatem w aspekcie urbanistyczno-architektonicznym nie przewiduje się niekorzystnych oddziaływań na dziedzictwo kulturowe miasta.

W projekcie uwzględniono również strefę stanowiska archeologicznego o numerze AZP 51-26/56 – Poznań-Jeżyce. Zasięg ww. stanowiska wskazano na rysunku projektu planu w granicach terenu **2MN/U**. Jednocześnie cały teren **2MN/U** wskazano jako obszar obserwacji archeologicznej na którym mogą występować stanowiska archeologiczne.

⁶¹ wynikającym z Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz.315)

W przypadku odnalezienia w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego zachodzi podejrzenie, że jest on zabytkiem, należy zabezpieczyć znalezisko oraz miejsce jego odnalezienia, zaprzestać wszelkich prac mogących uszkodzić odnaleziony przedmiot oraz niezwłocznie powiadomić wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wójta, burmistrza, prezydenta miasta. Kwestię tą reguluje ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Należy przy tym podkreślić, że grunty objęte obszarem obserwacji archeologicznej (wraz ze wskazanym na nim stanowiskiem archeologicznym) częstokroć były naruszane na skutek realizacji zabudowy, sieci infrastruktury, jak też i zagospodarowywania otoczenia budynków. Zatem ze względu na silne zurbanizowanie analizowanego obszaru prawdopodobieństwo natrafienia na nienaruszone warstwy archeologiczne jest bardzo małe.

Niemniej jednak – wymieniona lokalizacja stanowiska archeologicznego – w przypadku wykonywania prac ziemnych, wymaga prowadzenia rozpoznania archeologicznego. Natomiast wskazanie obszaru obserwacji archeologicznej powinno przyczynić się do zwrócenia uwagi inwestorom na możliwość napotkania obiektów archeologicznych na gruntach objętych realizowanymi przez nich inwestycjami. Ustalenia projektu planu obligują zatem inwestorów do tego by – przy realizacji jakichkolwiek prac ziemnych na przedmiotowym terenie – w przypadku natrafienia na znaleziska o charakterze archeologicznym, o dokonanych odkryciach powiadomili odpowiednie jednostki miejskie.

Biorąc pod uwagę ww. ustalenia projektu planu, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu na elementy dziedzictwa kulturowego.

Wzrostu ilości dóbr materialnych można się spodziewać w przypadku realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej. Realizacja nowych inwestycji, obejmujących lokalizację zabudowy, doprowadzenie infrastruktury technicznej i zagospodarowanie otoczenia budynków przyczyni się do wzrostu ilości dóbr materialnych omawianego terenu.

Na etapie realizacji dopuszczonych planem robót budowlanych w otoczeniu obszaru opracowania, mogą wystąpić krótkoterminowe i miejscowe negatywne oddziaływania na istniejące dobra materialne. Polegać one mogą np. na ewentualnym pogorszeniu stanu nawierzchni istniejących w otoczeniu projektu planu dróg na skutek intensywniejszego ruchu pojazdów ciężarowych, związanego z prowadzonymi inwestycjami. Z uwagi na skalę tych inwestycji, nie będzie to oddziaływanie znaczące.

Nie przewiduje się innych zagrożeń dla dóbr materialnych wynikających z naturalnych zagrożeń i katastrof. Analizowany obszar nie jest położony w zasięgu terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi czy też terenów zagrożonych ruchami masowymi, a więc w zasięgu wystąpienia zjawisk, które mogłyby powodować negatywne oddziaływania na istniejące czy też projektowane obiekty budowlane.

6.11. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano w rozdziale 3 prognozy, na obszarze objętym projektem mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu nie występują tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczych, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

W rozdziale 3. prognozy stwierdzono, że obszar opracowania leży w zasięgu obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Samicy PLB300013 oraz że obszar ten od granic projektu planu dzieli odległość około 170 m. Zważywszy na istniejące, antropogeniczne przekształcenie terenu i niewielkie możliwości inwestycyjne (ograniczające się do kilku pojedynczych działek), realizacja zabudowy i zagospodarowywanie działek zgodnie z nowym planem nie wpłynie na gatunki ptaków, będące głównym przedmiotem ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Samicy PLB300013.

W planie zadań ochronnych dla tego obszaru⁶² stwierdzono brak istniejących zagrożeń dla bączka. Natomiast dla gęsi zbożowej i gęsi białoczelnej zagrożeniem jest płoszenie tych ptaków w obrębie noclegowiska na stawach hodowlanych w okresie jesiennej i wiosennej migracji w wyniku prowadzonych polowań oraz ruchu pojazdów terenowych, w szczególności quadów.

Wśród potencjalnych zagrożeń dla bączka wymienione zostały m.in.:

- utrata lub pogorszenie siedlisk lęgowych w wyniku usuwania szuwaru i zakrzewień w obrębie zbiorników wodnych i stawów hodowlanych,
- utrata siedlisk lęgowych w wyniku zasypywania zbiorników wodnych i terenów okresowo wypełnianych wodą,
- utrata siedlisk lęgowych poprzez zmniejszenie powierzchni szuwaru i zakrzewień w wyniku podniesienia rzędnej piętrzenia wody na zbiornikach wodnych i stawach hodowlanych,
- drapieżnictwo norki amerykańskiej (*Neovison vison*) wpływające na obniżenie sukcesu lęgowego,
- utrata siedlisk lęgowych poprzez osuszanie terenów podmokłych,
- płoszenie i niepokojenie w wyniku presji wędkarskiej i turystycznej.

Wśród potencjalnych zagrożeń dla obu gatunków gęsi wymieniono:

- gospodarowanie wodą na stawach rybnych nieuwzględniające potrzeb gęsi, w szczególności brak zalewu w okresie jesiennej migracji,
- pogorszenie siedliska na skutek zabudowy terenów w sąsiedztwie zbiorników wodnych,
- śmierć lub uraz w wyniku kolizji z turbinami wiatrowymi projektowanymi w sąsiedztwie obszaru Natura 2000.

Z uwagi na uwarunkowania siedliskowe (brak wód powierzchniowych i terenów podmokłych), niewielką powierzchnię projektu mpzp i stosunkowo małą skalę planowanych inwestycji nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu powodowała znaczące negatywne oddziaływania na przedmiot ochrony oraz integralność obszaru szczególnej ochrony Dolina Samicy PLB300013.

Należy również wspomnieć o występowaniu w granicach projektu planu (lub wysokim prawdopodobieństwie występowania) chronionych gatunków zwierząt w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, w tym zawłaszcza gatunków ptaków, o których była mowa w rozdziale 2.7. prognozy. Z uwagi na powyższe, realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań inwestycyjnych musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną (ściśle lub częściową) w ww. przepisach.

Podstawowymi aktami prawnymi w kwestii ochrony gatunkowej jest ustawa o ochronie przyrody, której zapisy zostały uszczegółowione zapisami rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. W §6 rozporządzenia wskazano liczne zakazy, w tym m.in.: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania i chwytania, umyślnego niszczenia form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania ich okazów, niszczenia siedlisk oraz ostoji, będących obszarem ich rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji i żerowania, niszczenia, usuwania oraz uszkodzania zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zbywania, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego płoszenia lub niepokojenia, a także fotografowania, filmowania oraz obserwacji, mogących powodować ich płoszenie i niepokojenie. W stosunku do chronionych gatunków ptaków wprowadza się zakaz umyślnego płoszenia i niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

Powyższe zakazy należy respektować zarówno podczas realizacji ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań prowadzonych na obszarze bytowania chronionego gatunku. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków

⁶² Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 kwietnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Samicy PLB300013 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 5120)

zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska (RDOŚ) w trybie art. 56 ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*.

6.12. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień analizowanego mpzp podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania (pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego), prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Ponadto, w kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, szczególnie istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń mpzp, dotyczących następujących zagadnień:

- utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych, a także zachowania określonych wskaźników zabudowy na terenach, na których dopuszczono jej realizację – realizowane na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej – realizowane zgodnie z częstotliwością sporządzania standardowej mapy hałasu dla miasta, raz na 5 lat.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy natomiast pamiętać, że wyniki te muszą odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Możliwość wprowadzenia odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w zasięgu granic projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu została

ograniczona przez obowiązujące Studium, które wyznaczało kierunki zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów znajdujących się w granicach miasta. W związku z powyższym, ilość możliwych do wprowadzenia alternatywnych sposobów zagospodarowania tego obszaru jest stosunkowo niewielka.

Projekt planu obejmuje obszar w przeszłości zurbanizowany, pozbawiony naturalnych uwarunkowań przyrodniczych, które charakteryzowałyby się wysoką wartością przyrodniczą i które wymagałyby prawnej ochrony. Projekt planu w stosunku do planu obowiązującego wprowadza bardziej optymalne ustalenia w zakresie funkcji, wskaźników i parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, dostosowane m.in. do obecnie panujących warunków i wymogów środowiskowych, w tym dotyczących klimatu akustycznego.

W tym zakresie w ustaleniach analizowanego projektu uwzględniono konieczność ochrony jego najbardziej cennego komponentu, czyli istniejącej zieleni, a także dopuszczono możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń służących rozwojowi lokalnej retencji. Zmieniono też przeznaczenie terenów położonych wzdłuż ul. Chojnickiej i ul. Pawłowickiej, wyznaczając tam tereny zabudowy mieszkaniowej i zabudowy usługowej (MN/U), dla których przepisy odrębne wyznaczają niższe dopuszczalne poziomy hałasu, co pozwoliło na dostosowanie wymaganych w projekcie standardów akustycznych do obecnych, mniej korzystnych uwarunkowań akustycznych wzdłuż ul. Chojnickiej.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że analizowany projekt planu nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

Nie ma zatem potrzeby proponowania innych rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w projekcie planu, a niniejsza prognoza nie przewiduje dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu.

Projekt planu opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XV/213/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 9 lipca 2019 r. Uchwała ta dotyczy fragmentu Kiekrza – terenu położonego w północno-zachodniej części miasta Poznania. Przedmiotowy projekt planu obejmuje teren o powierzchni ok. 2,7 ha i jest ograniczony od strony: południowo-zachodniej ul. Chojnicką (leżącą poza mpzp), północno-zachodniej ul. Pawłowicką (leżącą poza mpzp) oraz północno-wschodniej niezabudowanymi działkami przylegającymi do linii kolejowej nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny. Od strony południowo-wschodniej granica biegnie pomiędzy zabudowanymi nieruchomościami.

Projekt planu obejmuje niską zabudowę, pochodząca zarówno z czasów, kiedy kształtował się układ urbanistyczny Kiekrza, jak i współczesne zabudowania. Budynki w większości ulokowane są od strony ulic Chojnickiej, Pawłowickiej i po obu stronach ulicy Liliowej. Wzdłuż ul. Liliowej i od strony terenów kolejowych jest to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a od strony ulic: Chojnickiej i Pawłowickiej zarówno mieszkaniowa jednorodzinna, jak i mieszkaniowo-usługowa.

Projekt planu stanowi fragment obszaru, na którym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód”.

Obszar opracowania otaczają tereny o różnej funkcji, tj.: teren kościoła, cmentarz, tereny sportowo-rekreacyjne, zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz teren kolejowy. Obszar opracowania ma zapewniony dostęp do podstawowych sieci infrastruktury technicznej i ma zapewnioną obsługę komunikacją publiczną.

W drugim rozdziale prognozy oddziaływania na środowisko została przedstawiona charakterystyka elementów środowiska w granicach obszaru projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu.

Obszar opracowania leży w zasięgu pagórka morenowego akumulacyjnego, uformowanego przez lodowiec w plejstocenie w fazie poznańskiego zlodowacenia. Najwyższe wysokości – od 84 do 85 m n.p.m. – notowane są u zbiegu ulic Chojnickiej z Pawłowską, natomiast najniższe rzędne terenu – od 78 do 81 m n.p.m. – notowane są w pobliżu terenów kolejowych. Charakteryzuje się niewielkim spadkiem terenu w kierunku północnym.

Grunty analizowanego obszaru ukształtowały się w wyniku akumulacji głównie osadów czwartorzędowych, plejstocenijskich glin zwałowych, ich zwietrzelin oraz piasków i żwirów lodowcowych. Zgodnie z informacjami zawartymi w Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania, w gruncie do głębokości ok 1m p.p.t. w centralnej części obszaru, w pobliżu ul. Chojnickiej, występują spoiste grunty lodowcowe, w częściach zachodniej i wschodniej występują niespoiste grunty lodowcowe i wodnolodowcowe. Na większych głębokościach (do ok. 4 m p.p.t.) w centralnej części nadal występują grunty spoiste, we wschodniej części, bliskiej ul. Chojnickiej, występuje warstwa plejstocenijskich jeziornych gruntów organicznych nierozdzielonych litologicznie, a na pozostałych terenach grunty niespoiste. Warstwa jeziornych osadów zanika i grunty niespoiste ustępują w miarę zwiększania się głębokości. Na poziomie ok. 10 m p.p.t. na całym obszarze występuje jednolita warstwa spoistych, plejstocenijskich osadów lodowcowych. W części zachodniej i centralnej grunty charakteryzują się przeciętnymi warunkami budowlanymi, a we wschodniej dobrymi warunkami budowlanymi. Na znacznym obszarze opracowania występują grunty antropogeniczne w postaci nasypów, o miąższości do 1 m p.p.t.

Pierwotnie na obszarze opracowania występowały gleby brunatne wylugowane, brunatne kwaśne należące do gruntów ornich klasy IVb. Grunty te zachowały się na niezabudowanych nieruchomościach lub ich częściach bliższych terenom kolejowym. Na większości terenów wierzchnią warstwę stanowią grunty antropogeniczne.

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych oraz gruntów leśnych.

Pod względem hydrograficznym analizowany obszar położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w granicy zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Samica Kierska (RW6000151871299). W północnej części obszaru opracowania wody poziomu gruntowego zalegają na głębokości od 2 do 5 m p.p.t., natomiast w części południowej zalegają na głębokości od 10 do 15 m p.p.t. Cały analizowany teren położony jest w zasięgu trzeciorzędowego piętra wodonośnego 1cTr/I. Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m. W granicach obszaru opracowania brak jest studni czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Zasoby użytkowych wód podziemnych w zasięgu opracowania są niewielkie.

Obszar opracowania cechuje się wysokim stopniem przeobrażenia naturalnych ekosystemów, a występujące w jego zasięgu kompleksy biocenotyczne to w większości zbiorowiska roślinne pochodzenia antropogenicznego. Roślinność obszaru określa się jako typową dla terenów zurbanizowanych. Obszar ten jest pozbawiony naturalnych zbiorowisk roślinnych. Nie stwierdzono na nim występowania gatunków rzadkich ani zagrożonych wyginięciem oraz wymagających ochrony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. Wśród drzew rosnących w granicach opracowywanego planu nie ma drzew pomnikowych oraz drzew o wartości kwalifikującej je do objęcia ochroną jako drzewa pomnikowe, jednak występują pojedyncze drzewa o wysokiej wartości dendrologicznej.

Obszar objęty sporządzanym projektem planu składa się w przeważającej części z zabudowanych nieruchomości z towarzyszącą im w przydomowych ogrodach ozdobną zielenią urządzonej oraz z kilku nieruchomości, dotychczas nie zainwestowanych lub z nieużytkowanymi budynkami, na których rozwija się roślinność spontaniczna. Na zabudowanych nieruchomościach, przed frontami budynków od strony ulic zostały urządzone przedogródki. Za budynkami urządzone zostały duże powierzchnie trawiaste, często obsadzone drzewami i krzewami. W większości przydomowych ogrodów dominują ozdobne gatunki drzew oraz krzewów, zarówno liściastych i iglastych. W ogrodach, na trawiastych powierzchniach poza ozdobnymi gatunkami drzew, zachowano

pojedyncze stare drzewa owocowe lub też dosadzono młode egzemplarze takich drzew. Wzdłuż granic nieruchomości zaprowadzone są żywopłoty. Spośród drzew w obszarze opracowania wyróżniają się swoimi rozmiarami dwa okazałe jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*), rosnące na nieruchomości przy ul. Chojnickiej nr 42 (przy granicy z nr 40). Na niezabudowanych lub nieużytkowanych działkach spontanicznie zarośniętych trawami i roślinami ruderalnymi, wśród pojawiających się drzew i krzewów dominują gatunki rozsiewane przez wiatr.

Na sąsiadującym z obszarem opracowania poboczu ul. Chojnickiej, na odcinku północnym, rosną 4 okazałe lipy (*Tilia sp.*), a na odcinku południowym 3 okazałe jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*). Drzewa te swoimi systemami korzeniowymi sięgają gruntów objętych granicami opracowania. Od strony północno-wschodniej z obszarem opracowania sąsiaduje wąski pas zadrzewień i zakrzewień, osłaniających analizowane tereny od linii kolejowej.

Skład gatunkowy przedstawicieli fauny ograniczony jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych. Na powierzchniach gruntu porośniętych roślinnością trawiastą można napotkać mało wymagające gatunki zwierząt, głównie bezkręgowców. Otoczenie obszaru opracowania, stanowiące elementy układu komunikacyjnego – kolejowego i samochodowego – zdecydowanie zmniejsza prawdopodobieństwo pojawienia się płazów w obszarze opracowania. Na terenie opracowania obserwowane są liczne ptaki, w większości należące do gatunków objętych ścisłą ochroną gatunkową. Spośród ssaków pojawiają się przedstawiciele gatunków o niewielkich rozmiarach i występują wśród nich przedstawiciele gatunków objętych ochroną częściową.

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego. Przeważającymi wiatrami w Poznaniu są wiatry z kierunku zachodniego, jednak ze względu na występowanie dość dużego akwenu wodnego i leśnego w części północno-zachodniej miasta dominującym kierunkiem wiatru w tej części w 2018 roku był kierunek wschodni. W strefie aglomeracja poznańska przeważają wpływy mas powietrza polarnomorskiego, napływającego znad Oceanu Atlantyckiego. Średnia roczna temperatura w całej strefie wynosiła 9,7°C, natomiast średnia roczna amplituda – 23,9°C. Roczna suma opadów w rejonie Poznania wynosi około 500 mm. Poziom średniej miesięcznej wilgotności względnej powietrza na obszarze strefy aglomeracja poznańska w 2018 roku wyniósł 74%. Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

Na obszarze projektu mpzp w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, ogrzewaną przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiącą powierzchniowe źródło emisji zanieczyszczeń.

Opierając się między innymi na publikacjach: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2021* oraz na danych zebranych w roku 2020 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego w zasięgu granic JCWPd nr 60, dotyczących obszaru całego miasta, w drugim rozdziale prognozy przeanalizowano także jakość powietrza oraz wód podziemnych, zwracając jednocześnie uwagę na odnotowywane w granicach Poznania przekroczenia dopuszczalnych stężeń benzo(a)pirenu (BaP).

Odnosnie wód powierzchniowych ustalono, że JCWP Samica Kierska (kod RW6000151871299) stanowi silnie zmienioną część wód (SZCW), o złym stanie, zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych. Uzasadnieniem wyznaczenie SZCW jest brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych i brak alternatyw dla pełnionych funkcji.

Warunki akustyczne w środowisku w obszarze opracowania – w zakresie oddziaływania hałasu samochodowego i kolejowego, czyli najbliższych zlokalizowanych źródeł hałasu komunikacyjnego – przeanalizowano na podstawie dokumentacji najnowszej *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*. Ruch samochodowy na ul. Pawłowickiej i Liliowej nie został zilustrowany na ww. mapie. Natomiast został zobrazowany hałas samochodowy pochodzący z ulicy Chojnickiej (leżącej poza granicami projektu planu). Hałas ten oddziałuje bezpośrednio na ulokowane przy niej tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Porównując wyniki badań akustycznych z poprzedniej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017* z obecnymi, przedstawionymi w najnowszej *Strategicznej Mapie*

Hałasu miasta Poznania 2022, dla wskazanej wyżej ulicy Chojnickiej zaobserwowano wzrost poziomu hałasu samochodowego, zarówno i w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, jak i w porze nocnej.

W porze dzieńno-wieczorno-nocnej poziomy hałas samochodowego od tej ulicy, wzdłuż całej południowo-zachodniej granicy projektu planu, przekraczają wartości dopuszczalne w środowisku dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W porze nocnej poziomy hałas samochodowego od ul. Chojnickiej podobnie przekraczają wartości dopuszczalne w środowisku dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Hałas kolejowy od linii kolejowej nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin nie oddziałuje ponadnormatywnie na tereny obecnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowane w obszarze projektu planu.

Na obszar projektu planu nie oddziałuje hałas tramwajowy, przemysłowy oraz lotniczy (z lotniska cywilnego Poznań-Ławica oraz lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny).

Obszar projektu planu położony jest w granicach obszaru dawnej wsi Kiekrz. Istotnymi pozostałościami dawnego układu wsi w granicach opracowania jest zachowany układ ulic z nielicznymi, dawnymi zabudowaniami wsi. Przy ulicy Chojnickiej nr 42 i 54 zlokalizowane są domy ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. Na obszarze opracowania zlokalizowane jest jedno znane stanowisko archeologiczne (stanowisko 33) będące cmentarzyskiem kultury łużyckiej, oznaczone jako: AZP 51-26/56 – Poznań-Jeżyce.

W trzecim rozdziale prognozy stwierdzono, że omawiany obszar położony jest poza granicami obszarów podlegających ochronie prawnej w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowionych w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp wynikających z ww. prawnych form ochrony przyrody. Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów prawa, np. lasy, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, strefy ochronne ujęć wody, obszary ciche w aglomeracji.

Obszarem podlegającym ochronie prawnej, położonym najbliżej granic obszaru projektu mpzp, tj. ok. 170 m, jest obszar szczególnej ochrony Dolina Samicy PLB300013, który stanowi ostoję 19 gatunków ptaków lęgowych, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Na obszarze projektu planu nie ma warunków siedliskowych dogodnych dla lęgu, bytowania czy też żerowania awifauny, charakterystycznej dla ww. obszaru chronionego.

W prognozie nie stwierdzono zatem występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp, wynikających z jego położenia względem wyżej wskazanego obszaru chronionego, dla którego przepisy odrębne definiują zakazy i ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu.

Z uwagi natomiast na występowanie na obszarze projektu mpzp dzikich gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową, realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań inwestycyjnych musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną (ściłą lub częściową) w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*.

Kolejnym zagadnieniem, jakie należy zawsze uwzględniać przy projektowaniu terenów przeznaczonych pod zabudowę, jest ich zabezpieczenie przed nadmiernym uszczelnianiem powierzchni ziemi. W prognozie zwrócono uwagę, że należy dołożyć wszelkich starań, aby zachować możliwie największą część istniejącej zieleni, w tym szczególnie drzewa.

W granicach projektu mpzp nie stwierdzono występowania problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą całego miasta Poznania (strefy aglomeracja poznańska), w prognozie wskazano problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM₁₀ oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. W prognozie ustalono, że konieczne jest podejmowanie m.in. działań planistycznych mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu. Głównym założeniem analizowanego projektu planu jest zmiana przeznaczenia zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (10MN) poprzez dopuszczenie handlu i usług dla nieruchomości, które graniczą z ul. Chojnicką, tj. od ul. Pawłowickiej do nieruchomości Chojnicka 36 (dz. nr 503/4) oraz umożliwienie określenia szerszego kontekstu dla rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i uporządkowanie sposób gospodarowania na ww. nieruchomościach.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt planu ustala: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **MN**; tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej, oznaczone symbolami: **1MN/U** i **2MN/U** oraz teren drogi wewnętrznej, oznaczony symbolem **KDW**.

Na terenie **MN** ustalono lokalizację na działce budowlanej jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego w zabudowie wolno stojącej albo bliźniaczej oraz dopuszczono lokalizację jednego budynku gospodarczego albo gospodarczo-garażowego albo garażu. W przypadku dachów płaskich wysokość budynków mieszkalnych ustalono nie większą niż 7,0 m i nie więcej niż 2 kondygnacje naziemne, w przypadku dachów stromych nie większą niż 10,0 m i nie więcej niż 2 kondygnacje naziemne. Dla zabudowy wolno stojącej ustalono powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 25% oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 1000 m², a dla zabudowy w układzie bliźniaczym odpowiednio: 35% i 450 m². Dla obu typów zabudowy terenu **MN** ustalono jednakowy udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 50% powierzchni działki budowlanej.

Na terenach zabudowy **1MN/U** i **2MN/U** projekt planu ustala lokalizację jednego budynku: mieszkalnego wolno stojącego albo w zabudowie bliźniaczej, albo usługowego wolno stojącego, albo mieszkalno-usługowego wolno stojącego oraz dopuszczono lokalizację jednego budynku gospodarczego albo gospodarczo-garażowego, albo garażu jako wolno stojącego albo dobudowanego do budynku mieszkalnego jednorodzinnego, albo zlokalizowanego przy granicy działki budowlanej. W projekcie dopuszczono usytuowanie w budynku mieszkalno-usługowym jednego lokalu mieszkalnego i jednego lokalu użytkowego oraz ustalono również ograniczenie powierzchni sprzedaży do nie więcej niż 200 m² w jednym budynku. Ponadto, na terenie **2MN/U** w projekcie zakazano lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej oraz szpitali a także wyznaczono strefę ograniczenia zabudowy z zakazem lokalizacji zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowujących artykuły żywności oraz lokali mieszkalnych, w związku z ograniczeniami wynikającymi z sąsiedztwa cmentarza.

Projekt dopuszcza również zachowanie i przebudowę istniejącej zabudowy o większej powierzchni zabudowy oraz o większej wysokości (niż ustalone w projekcie planu dla ww. terenów).

Na terenach **MN/U** projekt planu ustala maksymalne powierzchnie zabudowy działki budowlanej, minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek, parametry wysokości budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych lub usługowych takie same jak na terenie **MN**. Natomiast na terenach **MN/U** proponuje niższy udział powierzchni biologicznie czynnej tj. nie mniejszy niż 40% powierzchni działki budowlanej.

Na wszystkich terenach przeznaczonych pod zabudowę dla budynku gospodarczego albo gospodarczo-garażowego, albo garażu ustalono te same parametry zabudowy, tj. powierzchnię zabudowy nie większą niż 50 m² oraz wysokość nie większą niż 5,0 m i nie więcej niż 1 kondygnacja naziemna.

W projekcie planu dla ul. Liliowej – drogi wewnętrznej; tj. terenu **KDW** – ustalono lokalizację pieszo-jezdni o szerokości w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu, nie mniejszej niż 5,0 m oraz ustalono zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego, w granicach obszaru planu oraz z zewnętrznym układem drogowym.

Projekt planu zawiera szereg ustaleń w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, między innymi takie, jak:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i budynkach:
 - a) dla terenu **MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) dla terenów **MN/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, przy czym:
 - w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego
 - dla terenu **1MN/U** w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach, (należy dodać, że na terenie **2MN/U** ustalił zakaz lokalizacji ww. wrażliwych akustycznie rodzajów terenów zabudowy usługowej),
 - c) na granicach terenów o różnych standardach akustycznych w środowisku, jak dla terenów o wyższych wymaganiach akustycznych;
 - d) dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych,
 - dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych.

Z punktu widzenia zapewnienia właściwej ochrony poszczególnych komponentów środowiska istotne będzie także przestrzeganie ustaleń projektu mpzp w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, w tym m.in.: zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu i powiązanie jej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

W czwartym rozdziale prognozy przeanalizowano także zgodność zapisów projektu mpzp z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania oraz stwierdzono, że proponowana lokalizacja terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **MN** oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **MN/U** nie naruszy jego ustaleń.

W prognozie stwierdzono również, że odstąpienie od realizacji ustaleń analizowanego projektu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, bowiem wówczas zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania omawianego terenu na określone cele oraz ustalania zasad jego zagospodarowania określone będą na podstawie ustaleń obowiązującego mpzp dla obszaru „PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu – część F „Kiekrz Wschód”. Analizując szczegółowo ustalenia obu dokumentów w prognozie stwierdzono, że docelowe zagospodarowanie terenów realizowane zgodnie z projektem mpzp

w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu może przyczynić się do nieznacznego zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej na terenach **MN/U**. Natomiast realizując ustalenia dotyczące powierzchni zabudowy, wód opadowych i infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w przypadku obu dokumentów skutki realizacji docelowych inwestycji mogą być podobne i nie spowodują negatywnych oddziaływań na środowisko.

Odnosnie terenów przeznaczonych pod zabudowę, w przypadku pozostawienia obecnego stanu zagospodarowania analizowanego terenu, bez realizacji na pojedynczych działkach nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, zachowana zostanie stosunkowo duża jak na miejskie warunki powierzchnia biologicznie czynna, istniejąca różnorodność biologiczna oraz panujące obecnie warunki gruntowo-wodne.

Pogorszone warunki akustyczne od strony ulicy Chojnickiej spowodowały, że w projekcie planu zaproponowano tereny **MN/U**, które nie wymagają tak wysokich standardów akustycznych jak zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna **MN**. Projekt umożliwia tym samym optymalne wykorzystanie terenów zabudowy w sposób nadążający za nieodwracalnymi, negatywnymi zmianami klimatu akustycznego związanymi ze zwiększeniem ruchu samochodowego.

W piątym rozdziale prognozy przeanalizowano zapisy odnoszące się do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia omawianego projektu mpzp. Odniesiono się między innymi do zapisów „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”. Wskazano, że wyżej przytoczone ustalenia projektu planu, istotne z punktu widzenia ochrony środowiska, uwzględniają ustalenia dokumentów wyższego szczebla.

W szóstym rozdziale prognozy analizowano oddziaływanie realizacji projektu planu na środowisko.

Biorąc pod uwagę możliwość powstania nowej zabudowy na pojedynczych działkach terenów **MN** i **MN/U** realizacja projektu planu spowoduje trwałe, negatywne oddziaływania na powierzchnie ziemi i może objąć również głębsze warstwy podłoża na kilku nieruchomościach.

Realizacja nowej zabudowy, wykorzystująca w pełni ustaloną w projekcie planu maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, spowoduje powstanie powierzchni utwardzonych i nieprzebiegających dla wód opadowych, przy czym przyrost tych powierzchni w skali opracowywanego planu nie będzie znaczący. Zmniejszeniu skali negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi mogą służyć również ustalenia projektu dotyczące nieprzekraczalnych linii zabudowy i minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnych.

Ze względu na niewielki obszar objęty projektem planu i mały zasięg planowanych zmian dokonanych w jego granicach, skutki oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w skali planu, a co za tym idzie również w skali lokalnej Kiekrza, nie będą znaczące. Proponowane zapisy projektu planu zapewniają możliwość ograniczenia wielkości powierzchni objętych ponownymi przekształceniami gruntu i pozostawienie w niezmienionym stanie możliwie największych powierzchni, umożliwiających wegetację roślin oraz powierzchni przebiegających dla wód opadowych i roztopowych.

Projekt planu dla ochrony naturalnego obiegu zasobów wodnych ustala na terenie **MN** udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 50% powierzchni działki budowlanej, a na terenach **1MN/U** i **2MN/U** nie mniejszy niż 40% takiej powierzchni.

Ogólnie projekt w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych, ustala dopuszczenie lokalizacji określonych służących temu celowi obiektów i urządzeń oraz ustala dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych. Zapisy te sprzyjają poprawie i zwiększaniu stanu zasobów wodnych oraz docelowo służą również zapobieganiu zachodzącym, negatywnym zmianom klimatycznym.

Biorąc pod uwagę położenie obszaru opracowania na obszarze wysokiego stopnia zagrożenia czwartorzędowego piętra wodonośnego, kolejnym istotnym ustaleniem ograniczającym możliwość zanieczyszczenia wód na obszarze projektu planu jest również zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć

dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

W prognozie stwierdzono, że nie przewiduje się, by realizacja projektu planu w rejonie ulicy Liliowej w Poznaniu spowodowała znaczące, negatywne oddziaływania na stan wód podziemnych. Ustalenia projektu planu sprzyjają zatrzymaniu możliwie największej ilości wód w terenie i zapewnieniu możliwie stabilnych warunków hydrogeologicznych środowiska w obszarze opracowania. Realizacja zabudowy i zagospodarowanie terenu wykorzystujące proekologiczne ustalenia planu minimalizuje prawdopodobieństwo wywołania znaczących negatywnych oddziaływań w stosunku do zasobów i jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja zabudowy i zagospodarowanie terenu zgodnie z ustaleniami projektu planu, mimo zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, zmian w składzie gatunkowym szaty roślinnej oraz prawdopodobnych zmian ilościowych poszczególnych zwierząt, nie powinna doprowadzić do znaczącego zmniejszenia różnicowania gatunkowego flory i fauny w granicach całego terenu objętego projektem planu. Ewentualne zmiany bioróżnorodności flory i fauny w terenie, wywołane realizacją ustaleń planu, biorąc pod uwagę obecny, dość ograniczony dobór gatunków roślin, poprzez urozmaicenie gatunkowe zieleni urządzonej i realizację ustaleń w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, mogą przyczynić się do nieznacznego wzbogacenia gatunkowego szaty roślinnej terenu i związanych z nimi zmian w składzie gatunkowym jego fauny. O ile zmiany bioróżnorodności w skali opracowania będą możliwe do zaobserwowania, to ze względu na swoją ograniczoną do kilku nieruchomości skalę nie będą one znaczące w lokalnej skali Kiekrza.

Analizując oddziaływanie na powietrze w prognozie zwrócono uwagę, że funkcjonowanie nowej zabudowy, ze względu na możliwość zastosowania w niej proekologicznych technologii nie powinno doprowadzić do istotnego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego, powodującego przekroczenia obowiązujących standardów. W projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zachowania ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu i powiązanie jej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. W projekcie dopuszczono także stosowanie indywidualnych systemów grzewczych z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Dostęp do sieci infrastruktury technicznej w przypadku nowej zabudowy umożliwia wykorzystanie jako źródło dostarczania ciepła, np. instalacji gazowych, elektrycznych itp. Realizacja ww. zapisów w sposób bezpośredni ogranicza możliwość pojawienia się istotnych źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost zanieczyszczeń powietrza. Należy przy tym zauważyć, że projekt planu ustala lokalizację niskiej zabudowy, co umożliwia utrzymanie dotychczasowego przewietrzania terenu. W trakcie realizacji inwestycji ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego. Korzystnie na zmniejszenie w powietrzu udziału zanieczyszczeń gazowych oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych pośrednio wpłynie utrzymanie dużego udziału zieleni lub zwiększenie zajmowanych przez nią powierzchni.

W prognozie stwierdzono również, że nowe zainwestowanie analizowanego obszaru, zważywszy na niedużą skalę samego projektu mpzp, nie spowoduje znaczących, negatywnych oddziaływań na parametry lokalnego klimatu Kiekrza.

W prognozie stwierdzono że, nie można wprowadzić ustaleń służących ograniczeniu niekorzystnego oddziaływania akustycznego ulicy Chojnickiej na otoczenie (ponieważ ulica leży poza granicą projektu planu), więc oczekuje się, że zarządzający terenem drogowym podejmie właściwe i niezbędne działania, mające na celu ograniczenie ponadnormatywnego oddziaływania hałasu samochodowego na tereny zabudowane zlokalizowane przy ul. Chojnickiej, zarówno w granicy analizowanego projektu, jak i dla zabudowy położonej w jego sąsiedztwie, podlegające ochronie akustycznej na podstawie przepisów odrębnych.

Stwierdzono również, że biorąc pod uwagę obecny zasięg oddziaływania akustycznego ul. Chojnickiej, określony na podstawie *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*, w analizowanym projekcie planu słusznie ustalono wzdłuż ul. Chojnickiej teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub zabudowę usługowej **2MN/U**, na którym, zgodnie

z przepisami odrębnymi, obowiązując słabsze standardy akustyczne w środowisku w porze dzień-nocno-wieczornonocnej ($L_{DWN} = 68 \text{ dB}$), niż na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ustalonym w obowiązującym planie miejscowym ($L_{DWN} = 64 \text{ dB}$).

Z tego samego względu w prognozie pozytywnie oceniono ustalenie zakazu lokalizacji na terenie **2MN/U** zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej oraz szpitali, a więc rodzajów terenów, na których obowiązują takie same dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W prognozie zwrócono też uwagę na to, że w przypadku braku możliwości skutecznego obniżenia poziomów hałasu komunikacyjnego w środowisku do wartości dopuszczalnych – w ustaleniach projektu planu dopuszczono stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, które służą uzyskaniu możliwości zapewnienia wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, zgodnie z ich przeznaczeniem – na podstawie wymagań polskich norm stosowanych w akustyce budowlanej.

Realizacja ustaleń z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego zapobiegnie pogorszeniu jakości życia mieszkańców przedmiotowych terenów oraz mieszkańców terenów w otoczeniu projektu planu. W prognozie stwierdzono, że docelowa realizacja projektu planu spowoduje powstanie nowych miejsc zamieszkania w mieście, zagwarantuje odpowiednie warunki sanitarne, wpłynie korzystnie na poprawę standardu życia czy też zwiększy wachlarz usług oferowanych w szczególności mieszkańcom Kiekrza.

W prognozie stwierdzono, że do projektu planu wprowadzono ustalenia zapewniające ochronę elementów dziedzictwa kulturowego. W ustaleniach tych cały obszar projektu planu wskazano na rysunku jako obszar chroniony planem i ustalono jego ochronę, poprzez kształtowanie układu ulicy i układu zabudowy zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu oraz na terenie **2MN/U** wskazano lokalizację dwóch budynków (wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków) – jako budynków chronionych planem. Odnośnie ww. budynków ustalono zachowanie: brył budynków, ceglanych elewacji, artykulacji elewacji, w tym poziomych gzymsów oraz zakaz nadbudowy, przy czym dopuszczono rozbudowę, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania. W projekcie uwzględniono również strefę stanowiska archeologicznego o numerze AZP 51-26/56 – Poznań-Jeżyce i wyznaczono obszar obserwacji archeologicznej na którym mogą występować stanowiska archeologiczne. W prognozie stwierdzono również, że grunty objęte obszarem obserwacji archeologicznej (wraz ze wskazanym na nim stanowiskiem archeologicznym) ze względu na silne zurbanizowanie analizowanego obszaru cechuje bardzo małe prawdopodobieństwo natrafienia na nienaruszone warstwy archeologiczne.

Ponieważ na terenie objętym ww. projektem planu nie występują funkcje kolidujące ze wskazanym kierunkiem zagospodarowywania chronionego planem fragmentu obszaru dawnej wsi Kiekrz, w prognozie stwierdzono, że w aspekcie urbanistyczno-architektonicznym nie przewiduje się niekorzystnych oddziaływań na dziedzictwo kulturowe miasta.

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placów budowy oraz prowadzenia prac budowlanych związanych z lokalizacją nowych budynków, oddziaływanie na krajobraz będą negatywne. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe.

W prognozie stwierdzono, że projekt chroni i zachowuje w krajobrazie historycznie ukształtowany układ urbanistyczny i elementy architektoniczne dawnej wsi Kiekrz oraz że docelowa realizacja projektu planu powinna pozytywnie wpłynąć na stworzenie nowych, zabudowanych przestrzeni, zwłaszcza w bezpośrednim sąsiedztwie budynków chronionych planem. Jednocześnie zabudowanie i zagospodarowanie nieruchomości nową zabudową w sposób planowy – zgodny z projektem, zarówno w zakresie parametrów zabudowy, jak i zieleni – powinno wizualnie dopełnić obecną panoramę m.in. ul. Chojnickiej, zharmonizować nową zabudowę z już istniejącą i pozytywnie wpłynąć na kształtowanie lokalnego krajobrazu Kiekrza.

Na etapie realizacji dopuszczonych planem robót budowlanych w otoczeniu obszaru opracowania, mogą wystąpić krótkoterminowe i miejscowe negatywne oddziaływania na istniejące dobra materialne. Jednak docelowa realizacja nowych inwestycji, obejmujących lokalizację zabudowy, doprowadzenie infrastruktury technicznej i zagospodarowanie otoczenia budynków przyczyni się do

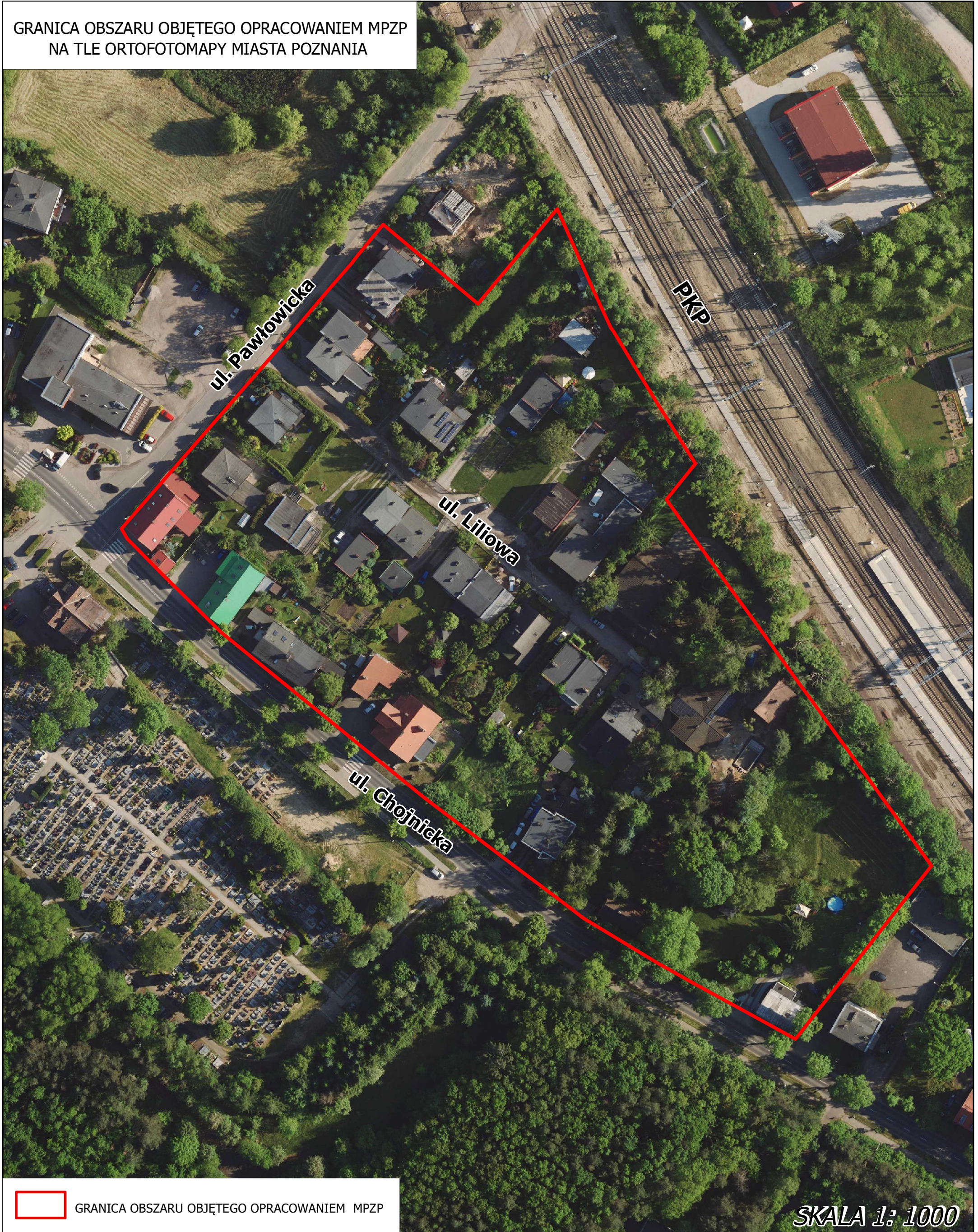
wzrostu ilości dóbr materialnych omawianego terenu. Realizacja projektu planu nie wpłynie jednak znacząco na przyrost wartości tych dóbr w skali lokalnej Kiekrza i w skali miasta Poznania.

W siódmym rozdziale niniejszej prognozy odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania, wskazując przede wszystkim na możliwość wykorzystania istniejącego już systemu monitoringu. Monitoring skutków realizacji analizowanego projektu mpzp w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Należy przy tym pamiętać, że wyniki te muszą odnosić się do obszaru objętego projektem planu. W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, szczególnie istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń mpzp, dotyczących utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych, a także zachowania określonych wskaźników zabudowy na terenach, na których dopuszczono jej realizację (realizowane na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę) oraz zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej (realizowane zgodnie z częstotliwością sporządzania standardowej mapy hałasu dla miasta, raz na 5 lat).

W części ósmej stwierdzono, że analizowany projekt planu wprowadza bardziej optymalne ustalenia w zakresie wskaźników i parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, dostosowane do obecnie panujących warunków środowiskowych (w szczególności do mniej korzystnych uwarunkowań akustycznych wzdłuż ul. Chojnickiej) i nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

Stwierdzono też, że nie ma potrzeby proponowania innych rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w projekcie planu, a niniejsza prognoza nie przewiduje dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.

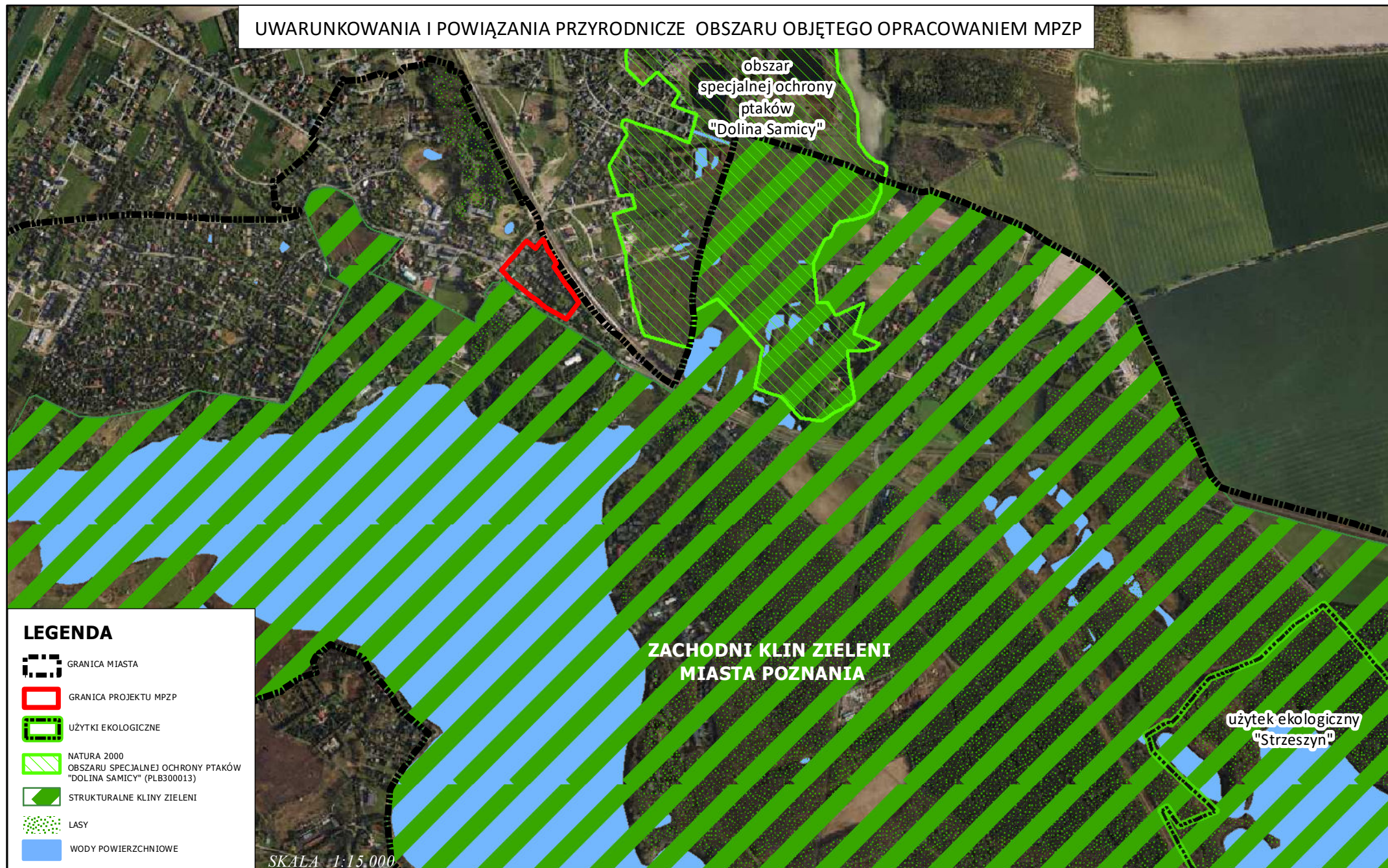
GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM MPZP
NA TLE ORTOFOTOMAPY MIASTA POZNANIA

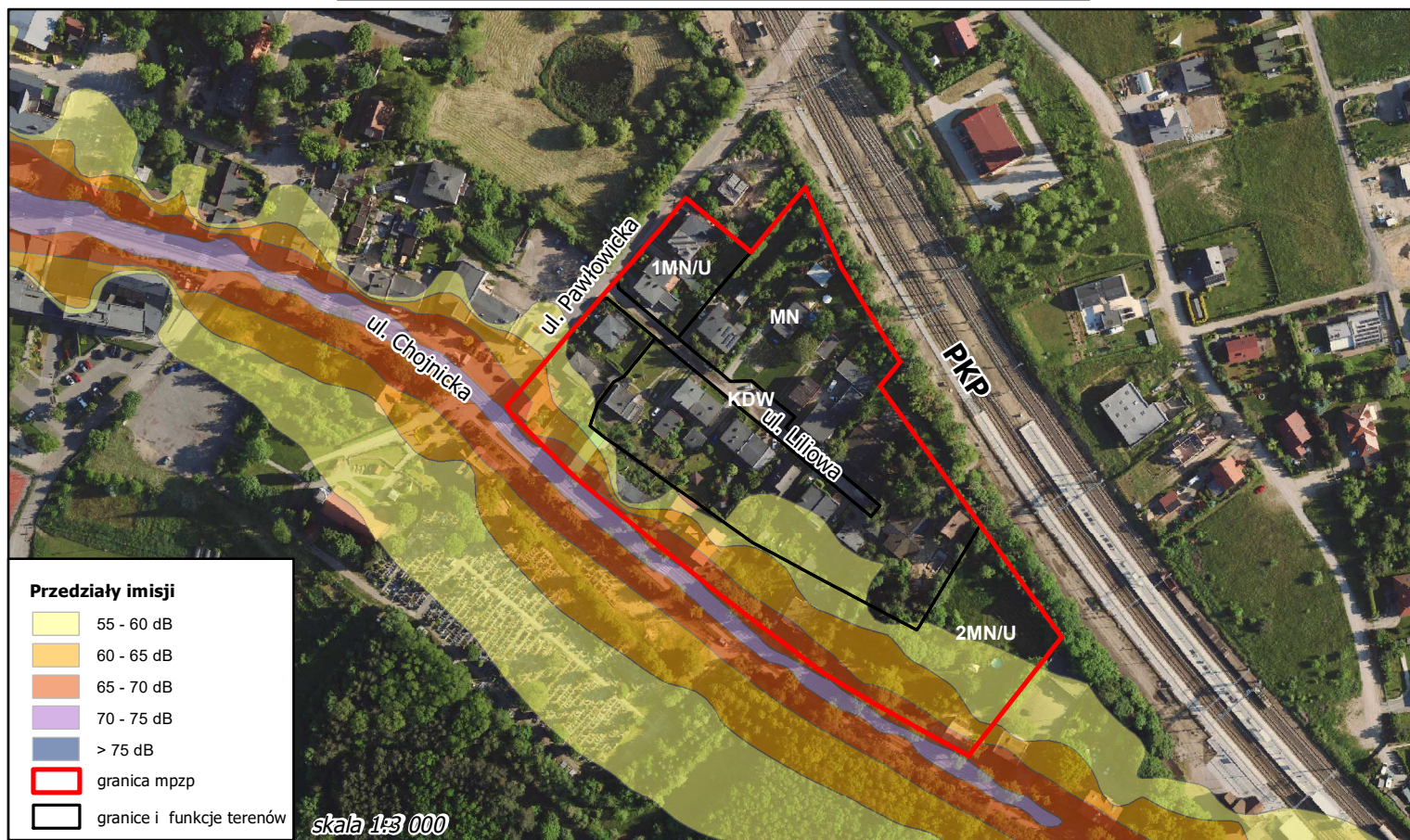
GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM MPZP

SKALA 1: 1000

UWARUNKOWANIA I POWIĄZANIA PRZYRODNICZE OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM MPZP

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU SAMOCHODOWEGO
W PORZE DZIENNO-WIECZORNO-NOCNEJ (LDWN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

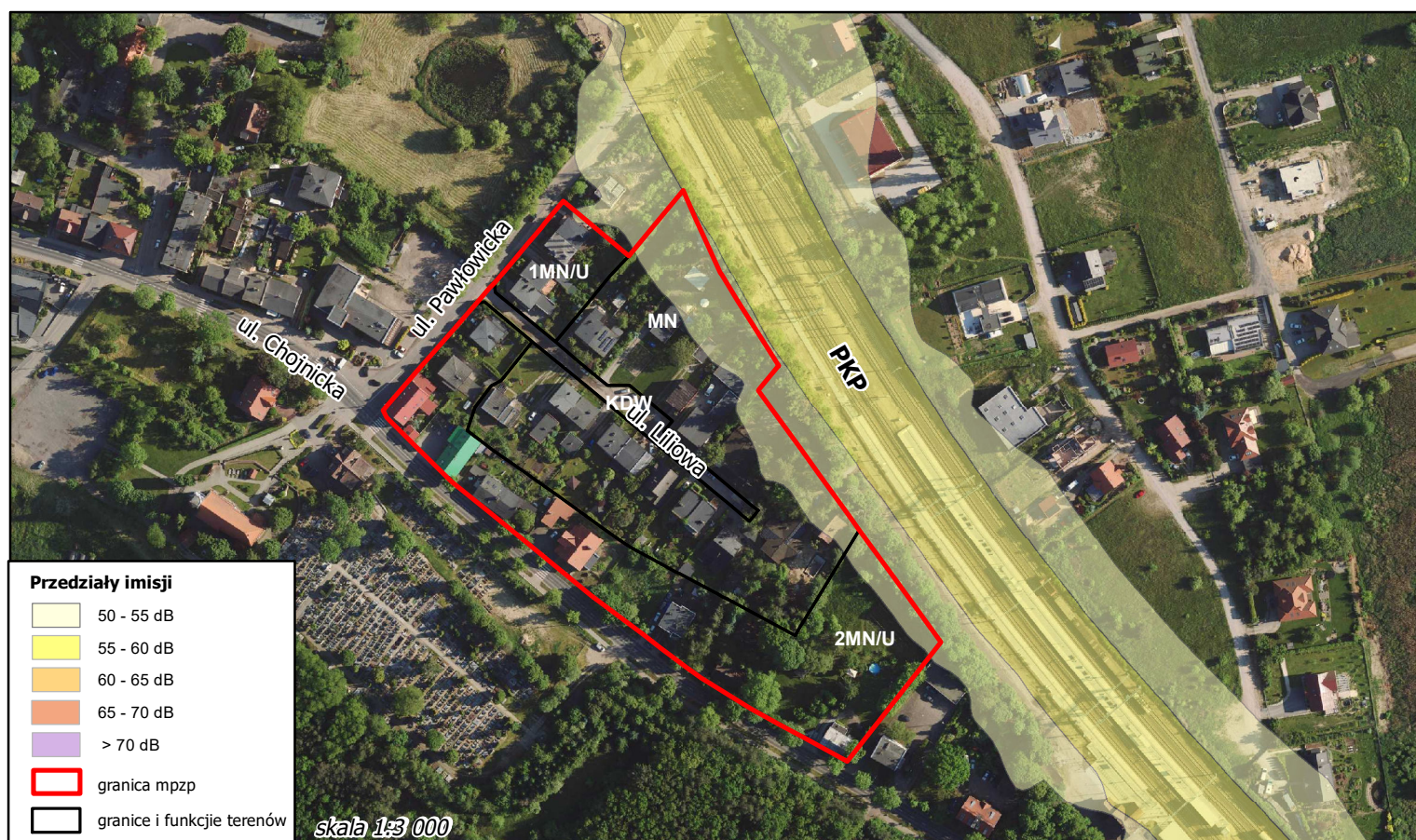
ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU SAMOCHODOWEGO
W PORZE NOCNEJ (LN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU KOLEJOWEGO
W PORZE DZIENNO-WIECZORNO-NOCNEJ (LDWN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU KOLEJOWEGO
W PORZE NOCNEJ (LN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

Poznań, 12.07.2023 r.

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana Anna Moczko oświadczam, że spełniam wymagania, o których jest mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

A. Moczko